

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 4 (13.235)

Trst, petek, 6. januarja 1989

O sestrelitvi libijskih letal razpravljali tudi v Varnostnem svetu Organizacije združenih narodov

Američani bi radi prisilili Gadafija da se odpove tovarni kemičnega orožja

Britanci so na ameriški napad reagirali neobičajno hladno, v Izraelu pa so prepričani, da je to le del psihološke vojne proti Libiji - Obsodba Islamske konference

Ko Tex naperi svoj colt

VOJMIR TAVČAR

Svojo predsedniško pot je začel s spopadom z Gadafijem, končuje jo prav tako s spopadom z Gadafijem. V tej ugotovitvi je nekaj več kot samo naključje: za ameriškega predsednika Reagana, ki bo 20. januarja predal štafeto palico svojemu nasledniku Bushu, je bil libijski voditelj vselej trn v peti in eden od tistih simbolov »zla«, proti katerim je stari cowboy, pravi Tex Willer osemde-setih let, rad vperil, in ne samo simbolično, svoj revolver. Prizadeto ameriško dostojanstvo se mora pač znesti nad nekom, in tem bolje, če se lahko znese nad človekom, ki ga ves Zahod - in ne samo Zahod - sumi, da podpira mednarodni terorizem.

Ni namreč naključje, da je Washington prišel na dan z obtožbami, da Libija gradi tovarno vojnih plinov, takoj po zločinskem bombnem atentatu na jumbo ameriške družbe Pan-Am, kot tudi ni naključje, da je kmalu po atentatu odplula proti Sredozemlju ameriška pomorska odprava in da so se začeli širiti glasovi o morebitni »kirurški«
operaciji proti Libiji. Zato tudi sestrelitev libijskih lovcev nad Sredozemljem ni naključje, pa naj so letala imela vključen bojni radar ali ne. Reagan je pač potreboval priložnost, da lahko »udari po miži«
in Gadafi mu je nasedel ter mu dal priložnost za to.

Nekateri komentatorji pojasnjujejo naraščanje napetosti zadnjih dni v Sredozemlju z ugotovitvijo, da gre za boleče posledice poskusa pomiritve na Bližnjem vzhodu in ameriškega priznanja palestinskega osvobodilnega gibanja. Skoraj nepojmljivo je, trdijo, da bi lahko brez bolečin in odporov zarezali s »skalpelom miru«
v takšno zariše napetosti, navzkrižnih interesov in protislovij, kot je Bližnji vzhod.

Analiza je nedvomno osnovana, saj bi bilo nestvarno pričakovati, da bi morebitni proces pomiritve na Bližnjem vzhodu ne izzval protiidarcev, predvsem pa, da bi stik med ZDA in Arafatom ne izzval posledic. In tem bolj nevarne bodo lahko te posledice, kolikor bolj bo Evropa, ki je življenjsko zainteresirana za mir v tem prostoru, molčala. Doslej je namreč imela stara celina v vseh premikih dokaj podrejeno vlogo, kar je dokazala tudi v sredo z izredno previdno oceno incidenta, češ, »čakamo, da izvem za podrobnosti o spopadu«. Edina izjema je bil Bonn, ki pa je nastopil odločno le zato, da bi branil interese svoje industrije pred ameriškimi sumničnji o prodajanju prepovedane tehnologije Gadafiju.

S svojo podrejeno vlogo Evropa doslej ni veliko prispevala k uspehu naporov za pomiritev na Bližnjem vzhodu. Skrajni čas je, da se bolj smelo vključi v igro tudi tako, da močnemu zavezniku jasno in glasno pove, da greši. Naj bo Gadafi simpatičen ali ne - in veliki večini ni simpatičen - to pa ne more biti že zadostni razlog za sestrelitev njegovih lovskih letal. In tudi dejstvo, da si v dvajsetih letih svoje diktature ni prizadeval za mir, ne more opravičiti opreznega molka, če Tex brez potrebe naperi svoj colt.

Najsodobnejša ameriška letalonosilka Roosevelt je zapustila ameriško bazo v Norfolku in pluje proti Sredozemlju

(AP)

WASHINGTON, TRIPOLI — Pogled mednarodne javnosti je še vedno uprt v Sredozemlje, točneje na tisti del morja vzdolž libijske obale, kjer je temperatura po ameriškem napadu na libijski lovski letali močno narastla.

Na zahtevo Libije se je o incidentu ponoči razpravljalo tudi v Varnostnem svetu OZN. Iz dobro obveščenih krogov se je izvedelo, da bo libijski veleposlanik v svetovni organizaciji predložil v sprejem resolucijo, ki obsoja ameriško gesto. Ker imajo ZDA, kot ena izmed petih stalnih članic Varnostnega sveta, pravico do veta je zato malo verjetno, da bi to resolucijo sprejeli. Tudi Evropska skupnost pripravlja svoje stališče o hudem incidentu. Vse kaže, da države članice dvanajstere ne bodo izrecno obsodile ameriškega napada, ampak bodo le izrazile upanje, da bi se odnosi med Libijo in ZDA ne poslabšali, kar bi lahko resno ogrozilo varnost v Sredozemlju. Organizacija islamske konference je včeraj obsodila sestrelitev libijskih letal, v Tripoliju pa so zahtevali sklic izredne seje članic Arabske lige, kjer naj bi na ameriško gesto odgovorili na podoben način.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Italija vabi Libijo in ZDA k previdnosti

RIM — Italija se ne bo omejevala na vlogo posrednika v krizi med Libijo in ZDA. Vlada je že pozvala Washington in Tripoli k previdnosti in napovedala posvet o politični kooperaciji na evropski ravni, ki bo privedel do večje sprosčenosti v Sredozemlju. To linijo je na zasedanju ministrskega sveta podprl zunanji minister Andreotti, z njim pa so se strinjali vsi ostali člani parlamenta. Predvčerajšnji incident je sicer zelo hud, vendar po Andreottijevem mnenju še ni vzroka za preveliko zaskrbljenost, tudi bojazen, da bi se mednarodni mirovni pogo-
vori skvarili, so zaenkrat odveč. »Poleg tega se v Sredozemlju že razvijajo nove oblike popušča-
nja napetosti z načrtom za so-
delovanje med Alžirijo, Tunizijo

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Železarska kriza povzročila kratek stik med italijansko vlado in ES Protest z izgredi neapeljskih železarjev Delnega zaprtja obrata junija menda ne bo

NEAPELJ — Včeraj je po mestnih ulicah spet demonstriralo kakih tisoč železarjev obrata iz-Bagnolijskega, vendar se je tokrat njihov protest delno sprevrgel v pravi vandalizem. Posamezne skupine delavcev, ki so se odcepile od sprevoda, so zažgale nekaj mestnih avtobusov, tako da so morali poseči gasilci, na glavni železniški postaji pa so skupine prenapetežev razbile izložbena okna, ure in opremo v čakalnicah, znesli pa so se tudi nad nekaterimi ustavljenimi vagoni. Poslopje je nadzorovala policija, vendar ni v nobenem primeru posegla. Med tem pa so se bolj omikalemu delu sprevoda pridružili še delavci Italsidra in podjetja Cementir. Tudi slednjemu grozi huda zaposlitvena kriza, če bo dejansko prišlo do zaprtja kaverperjev in plavža v Bagnoliju.

Ministrski svet pa je včeraj obravnaval tudi vprašanje javnega železarstva s posebnim ozirom na Bagnoli. Odločitev o zaprtju obrata je svet preložil na junij, medtem pa bo posebna tehnična komisija preverila gospodarske in finančne možnosti posameznih oddelkov obrata. Polemično soočanje med PSI in KDI se je torej zaključilo z remijem. Najbolj pa jo je skupil minister za javno udeležbo Fracanzani, ki je pred časom skorajda zmagovalno napovedal odločitev ministrskega sveta Evropske skupnosti. Le-ta je namreč odločil, da bodo del obrata v Bagnoliju brezpo-
gojno zaprli junija letos. Včeraj je Fracanzani s

težkim srcem pristal na srečanje z novinarji in dokaj žolčno izjavil, da je reakcija neapeljskih železarjev posledica grobih nesporazumov in nepotrebnega napihovanja zadeve. Na kratko je obnovil potek zasedanja v Bruslju, ki je v bistvu odločilo, da je treba del obrata v Bagnoliju zapreti zaradi neekonomičnosti. Francanzani pa je tudi poudaril, da je na odločitev pristal pod pogojem, da se prej ustrezno preverijo finančne in gospodarske zmogljivosti železarne. S svojim izvajanjem pa je le pogreval toplo vodo. V popoldanskih urah je vlada izdala uradno sporočilo, ki zagotavlja, da obrata v Bagnoliju ne bodo zaprli in da bo pravočasno poskrbela za vsa potrebna preverjanja. ES se s to »enostransko«
pobudo ne strinja in že grozi, da bo zamrznila finančna sredstva (5.113 milijard), ki jih je namenila sanaciji javnega železarstva v Italiji. ES meni, da italijanska vlada ne more kar tako kršiti dogovorov, ki jih je 21. decembra podpisala skupaj z dvanajstero. Del tega denarja je bil med drugim namenjen odpiranju novih delovnih mest, in sicer 11.800, ki naj bi bila porazdeljena po vseh železarnah v krizi. Kar se tiče zadržanja ES pa italijanska vlada poudarja, da je pripravljena zavzeti ostrejša ukrepe, tudi sodnega značaja, če bo ES vztrajala pri zahtevi po zaprtju železarne v Bagnoliju.

Kučan o reformah

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Kratki novoletni prazniki so pomenili v jugoslovanskem političnem življenju zelo kratek predah, ki seveda ni rešil nobenega bistvenega vprašanja. Nekatera so se celo zaost-trila. Ista ugotovitev velja tudi za Slovenijo, ki napoveduje oster ustavni spor okrog sprejema-nja zakona o financiranju JLA. Prvi je spregovoril predsednik slovenske skupščine Miran Potrč, v sredo pa je sprejelo uradno stališče predsedstvo Zveze komunistov Slovenije. Izredno odločno je o tem včeraj spregovoril predsednik Zveze komunistov Milan Kučan na zasedanju, posve-čenem družbenim znanostim. Milan Kučan je med drugim dejal naslednje: »Reforme, ki se jih lotevamo - gospodarske in politične še posebej - in ki bodo svoj izraz, utemeljitev in potrditev dobile v novih ustavah, so zelo konkretna, življenjska vprašanja. Izhajati morajo iz teh opre-delitev. Zanje pa so potrebne temeljite znanstvene analize in na njihovi podlagi strokovno izdelani in utemeljeni razvojni družbeni kon-cepti. Niso dovolj ne improvizacije, ne čustvene

reakcije, ne ideološke iluzije in dogmatski ob-razci. Zdaj smo lahko priča vsemu temu - iluzi-jam in voluntarizmu, prehitovanju realnih mož-nosti, oportunistu, nacionalističnim emocijam, cenenu populizmu, nekritičnemu odnosu do preteklosti, nezrelemu politikiškemu manipu-liranju in birokratskemu voluntarizmu, ki spod-jeda zaupanje ljudi bolj kot kaj drugega.

Priče smo mu tudi te dni, ko je zvezni zbor skupščine SFRJ, mimo veljavne ustave in prav-kar sprejetih ustavnih dopolnil, ob vseh zaple-tih, kompromisih in iskanju za vse sprejemljivih rešitev in formulacij ter ob velikih obtožbah, ki smo jih bili deležni, določil skupni obseg sred-stev za financiranje JLA, čeprav je to pristojnost zbora republik in pokrajin. Ta nepotrební zaplet je znova ogrozil zaupanje v ustavnost in zakonitost, in to neposredno po prvi fazi ustavne refor-me, ki naj bi ti načeli pravne države še posebej utrdila, in prizadel že tako občutljive odnose v federaciji. Nič od tega ne vodi k pozitivnemu programu, prepričljivemu in sprejemljivemu za večino, zato združevalnemu, inovativnemu, tvor-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nepričakovano: aretirali Egidia De Luco

RIM — Pot namestnika direktorja rimske kaznilnice Rebibbia Egidia De Luca se ni zaključila doma — tako so namreč obljubili zdravniki, ko so ugotovili, da nje-govo zdravstveno stanje ni tako resno, kot je sprva ka-zalo — ampak... v zaporu. Rimska sodnica Maria Teresa Cordova, ki vodi preiskavo, je namreč včeraj povsem nepričakovano izdala zaporni nalog zoper De Luco in jetniškega paznika, ki naj bi, po pričevanju dveh, s stre-ljanjem onemogočil ugrabitvev enega izmed petih poddi-
rektorjev Rebibbie.

Odločilen zasuk pri preiskavi je predstavljala najd-ba ponarejenih letakov rdečih brigad, ki so jih varuhi javnega reda našli kar v aktovki De Luca. Preiskovalci so sicer že sprva ugotovili več protislovij v pričevanju dveh akterjev in so obenem podčrtali neobičajno obna-šanje domnevnih teroristov. Ti so se namreč, vedno po pričevanju aretiranih, kar pogovarjali z osebo, ki bi jo morali ugrabiti, niso računali na možnost, da bi imel namestnik direktorja rimskega zapore spremstvo, pred-vsem pa niso telefonsko prevzeli odgovornost za aten-tat, kot je to praksa rdečih teroristov.

Z najdbo ponarejenih letakov Rdečih brigad so tako vsi ti dvomi dobili logično povezavo: bodisi 48-letni De Luca, kot 24-letni Carmine Paniciari sta si zelo verjet-no z namišljenim atentatom želela izboljšati položaj na delovnem mestu, kar bi zelo verjetno tudi dosegla, če ne bi De Luca naredil amaterske napake in pustil letake kar v svoji aktovki. De Luca se je sicer z igranjem pre-cej zadolžil, zelo realna je tudi možnost, da je namera-val odplačati dolgove z denarjem, ki bi ga dobil kot žrtev terorističnega atentata.

Sodnica Maria Teresa Cordova je izdala zaporna na-loga z obtožbo hlinjenja kaznivega dejanja in prepove-dane posesti orožja na javnem mestu. Jetniški paznik se bo moral braniti tudi pred obtožbo, da je povzročil res-ne telesne poškodbe.

V okvir preiskave spada tudi anonimen telefonski poziv na neapeljski sedež italijanske tiskovne agencije Ansa. Neznanec, ki je govoril v imenu Rdečih brigad, je namreč odločno zanikal domnevo, da so atentat na na-mestnika direktorja zapore Rebibbia organizirali in iz-vedli rdeči teroristi. Govoril je z rahlim neapeljskim naglasom in je obljubil, da se bodo Rdeče brigade še pojavile na italijanski sceni in to v sodelovanju z nem-škimi in francoskimi rdečimi teroristi. Preiskovalci se o verodostojnosti telefonskega poziva še niso izrekli.

Shultz: Afero smo potencirali zaradi očitnih povezav med Libijo in arabskimi teroristi

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Ameriški predsednik Ronald Reagan je zaenkrat pomiril razgrete duhove tako, da je odsvetoval vojaški napad na libijsko tovarno v Rabti, kjer po ameriških trditvah izdelujejo kemično orožje; libijski voditelj Gadafi je sicer vselej trdil, da je to farmacevtska tovarna. Ponavadi dobro obveščen izraelski dnevnik Haaretz v včerajšnji številki razlaga zadnji ameriški napad na libijski letali le kot generalno za napad na prej omenjeno tovarno, s kopičenjem ladjevja pred libijsko obalo pa bi radi Američani »prepričali« Gadafija naj se odpove izdelovanju tovrstnega orožja in bi obnem radi zahodne zaveznike nekako prisilili, da se pridružio pritiskom Reaganove administracije na Libijo.

Odličen poznavalec vojaških vprašanj istega dnevnika trdi, da je to le del psihološke vojne pred pričetkom mednarodne konference o prepovedi širjenja kemičnega orožja, ki se bo v soboto pričela v Parizu. Vsekakor pa je malo verjetno, da so se Američani znesli nad Libijo le zaradi izdelovanja kemičnega orožja in so bili skoraj tiho, ko so si Iračani prav s tem orožjem pridobili verjetno odločujočo prednost med osemletno zalivsko vojno.

Ta dvom je sicer po svoje utemeljil tudi ameriški državni tajnik George Shultz v intervjuju, ki ga je pred odhodom v Pariz dal uglednemu amerškemu dnevniku Washington Post. Shultz je namreč med ostalim dejal, da so Reaganovi sodelavci tako napihili domnevno nevarnost libijske to-

varne zaradi očitnih povezav med Gadafijem in raznimi bližnjevzhodnimi terorističnimi skupinami.

Zelo poučno je po svojem tudi stališče britanske vlade do zadnjega ameriško-libijskega incidenta. Margaret Thatcher je bila, kot znano, vselej na strani Reagana, ko se je šlo za tovrstne akcije, tokrat pa so v Londonu odsvetovali Američanom, da bi uničili sporno libijsko tovarno. Zakaj? Posredno na to vprašanje odgovarja običajno dobro obveščen dnevnik Independent. Ta je včeraj objavil članek, v katerem piše, da je za izgradnjo tovarne poskrbel palestinski milijarder z libanonskim potnim listom Ramzi Daloul. Ta živi in dela v Londonu, kjer baje ima vplivna poznanstva, predvsem pa je v donosni posel vključil tudi več britanskih podjetij.

V istem slogu so sicer na sestrelitev libijskih letal reagirali tudi v Bonnu. Namestnik šefa parlamentarne skupine CDU-CSU Volker Ruehe je namreč včeraj povabil Reaganovo admnistracijo »na previdnost in zadržanost, da bi se konflikt ne razširil«. Pristojni zahodnonemški organi so obenem pod »drobnogledom« pregledali poslovanje podjetja Imhausen Chemie iz Lahra v Baden Württembergu, ki so ga dolžili, da je sodelovalo pri gradnji libijske tovarne. Odgovorni za zunanjo trgovino v vladi je to možnost kategorično izključil.

Ves libijski tisk je seveda ostro obsodil sestrelitev letal. V Tripoliju so tudi včeraj vztrajali pri trditvi, da sta bili letali med običajnim izvidniškim poletom neoboroženi.

● Italija vabi

NADALJEVANJE S 1. STRANI

in Marokom,« je še poudaril Andreotti. Sodelovanje se okvorno nanaša tudi na Libijo in je že obrodilo dobre sadove.

Tudi obrambni minister Zanone je izjavil, da je prvotna napetost znatno popustila, vendar je poudaril, da vojne pripravnega stanja v Sredozemlju ne bo več šele tedaj, ko bodo vse zainteresirane države odrekle vsakršno podporo mednarodnemu terorizmu. Drugi vzrok napetosti predstavlja kemično orožje oziroma nadzorstvo nad izdelovanjem le-tega. S to trditvijo se strinja tudi Andreotti, ki je poleg Libije obtožil tudi ZDA in SZ zaradi njihove dejavnosti na tem področju. O kemičnem orožju pa bo govor v prihodnjih dneh v Parizu; njegova popolna odprava je namreč eden od ciljev mirovnih pogovorov, za katerega se Italija še posebej zavzema.

G. R.

Težka železniška nesreča pri Stari Pazovi v Sremu

NOVI SAD — Sedem mrtvih in 100 ranjenih je tragični obračun trčenja mednarodnega potniškega vlaka Jugoslavija Ekspres v tovarnjak na nezavarovanem železniškem prehodu pri Stari Pazovi. Trčenje je bilo tako silovito, da se je šest vagonov iztirilo, medtem ko je voznik tovarnjaka, zasebnik iz Rume ostal nepoškodovan. Po nesreči so ga takoj aretirali, saj obstaja upravičen sum, da ni upošteval semafor-skih opozoril pri nezavarovanem prehodu proge.

Na kraj nesreče so takoj prispele reševalne ekipe. Iz Beograda so poslali železniški žerjav, ki lahko dvigne tovor 125 ton, iz Vinkovca pa posebno dvigalo, da bi čimprej usposobili sremko progo.

Mednarodni brzec Jugoslavija Ekspres vozi na relaciji Frankfurt-München-Ljubljana-

Zagreb-Beograd. Včeraj je imela kompozicija 11 vagonov in lokomotivo. Med potniki so bili v glavnem jugoslovanski državljani, med njimi številni zdomci, bilo pa je tudi nekaj tujcev, med ranjenci je namreč tudi nekaj zahodnonemških državljanov in neki Američan.

Trideset težje ranjenih so nemudoma prepeljali tudi s pomočjo helikopterja v sremsko-mitrovsko in zemunsko bolnišnico. Kakih 70 lažje ranjenih so po nujenju prve pomoči odpustili in poskrbeli za njihov nadaljnji prevoz, kot so to prej storili z nepoškodovanimi potniki.

To pa ni bila edina včerajšnja železniška nesreča v Jugoslaviji. Na železniškem prehodu pri Stari Subotski je poslovni vlak Natoš, ki vozi iz Zagreba v Beograd trčil v avtobus. Od 14 potnikov avtobusa je 5 težje ranjenih.

Včeraj nadaljevanje zasedanja radikalcev

BOHINJ — Srečanje slovenskih mladincev z radikalno stranko se je včeraj nadaljevalo in se pretvorilo v normalno zasedanje vsedržavnega sveta stranke. Na dnevnem redu so bila vsa sporna vprašanja od finansiranja stranke, do njene vloge v družbi, celo umestnosti obstoja. Kot je že običajno in za radikalce normalno, se je debata mestoma že pretvorila v vroč prepir, ki ga niti bohinjsko mrzlo ozračje ni moglo povsem ohladiti.

Danes ob 12. uri bodo radikalci in slovenski mladinci ponovno nastopili skupaj na tiskovni konferenci v Cankarjevem domu v Ljubljani. Zvečer bosta Marco Pannella in delegacija radikalnih predstavnikov odpotovala v Srbijo, kjer se bosta poklonila spominu in udeležila pogreba preminulega srbskega politika Milojka Drulovića. (B. S.)

Fiat skuša likvidirati sindikalne svoboščine

RIM — Vprašanje kratenja sindikalnih svoboščin in pravic v Fiatovih obratih dobiva vsedržavne politične razsežnosti. Minister za delo Rino Formica se je včeraj sestel z direktorji deželnih in pokrajinskih uradov za delo, kjer so Fiatove tovarne, da bi z njimi proučil položaj. Na sestanku so sklenili sprožiti preiskavo, da bi pred ponedeljkovim srečanjem s sindikalnimi predstavniki imeli nekoliko bolj jasno sliko.

Položaj je vsekakor skrajno nevaren za bodočnost sindikata in italijanskega delavskega razreda, tako da bo generalni tajnik KPI Achille Occhetto v ponedeljek na tiskovni konferenci v Rimu spregovoril o pobudah KPI glede kratenja sindikalnih svoboščin in demokratičnih pravic pri Fiatu.

Po obtožbah zveznega sindikata CGIL,CISL in UIL uprava Fiata sistematično »prepričuje« delavce, da se zbršejo iz sindikata v zameno za protivrednosti. V nekaterih obratih je tako sindikat zapustilo že 85 odstotkov uradnikov. Med delavci je odstotek nekoliko nižji. Dogaja pa se neobičajni pojav, da se delavci uradno izbršejo iz sindikata, na skrivaj pa pod roko plačujejo sindikalno kvoto.

Sindikalna zveza je že pozvala predsednika republike Cossigo, naj poseže. Delavce je podprl tudi milanski socialistični župan Pillitteri, tako da je vsa zadeva prešla ozke sindikalne meje. Marsikdo upravičeno trdi, da Fiat skuša likvidirati sindikat in vzpostaviti osebne odnose z delavci, tako prakso pa bi lahko prevzele še druge industrije, če politične stranke ne bodo preprečile tega manevara.

Afriški študentje protestirajo

Po spopadih med afriškimi in kitajskimi študenti v Nankingu ob koncu lanskega leta obtožujejo temnopolti študentje kitajske oblasti, češ da izvajajo pravi apartheid (Telefoto AP)

V letu 1988 250-odstotna inflacija

BEOGRAD — Napovedovalci se žal niso zmotili: leto 1988 je Jugoslovonom »poklonilo« 251,2-odstotno inflacijo, življenjski stroški pa so narasli za 240,2 odstotka. Pri tem pa ni nikakršnih obetov, da bi v tem in prihodnjih letih vsaj delno zajezili neverjetno naraščanje cen.

Novoizvoljeni vladi bo tako »stari« ZIS pustil inflacijo, ki je morda celo za nekaj deset odstotkov višja od tiste, ki jo je dobil v času, ko je predsednik Branko Mikulić skupščino obvestil o kolektivnem odstupu. Cene še naprej naraščajo. K temu bodo gotovo še prispevala množična in neutemeljena povečanja decembrskih plač, pa tudi izplačilo obresti na dinarsko in devizno varčevanje.

Feni končno rentabilen?

BEOGRAD — Že prve dni letošnjega leta cene niklja na svetovnem trgu vrtoglavo naraščajo. Ob tem pa je vse več znakov, da bo po štiriletnem premoru znova začela obratovati ena največjih jugoslovanskih zgrešenih investicij, kombinat feroniklja Feni v Kavadarcih.

Trenutno velja tona niklja na največji svetovni borzi barvnih kovin v Londonu 18.000 dolarjev, kar je trikrat več od cene, ki so jo nekoč izračunali domači strokovnjaki in ki bi se omogočila rentabilno proizvodnjo v Feniju. Vodilni ljudje Fenija so upoštevali trenutno stanje na svetovnem trgu, predvsem pa napovedi strokovnjakov, ki zatrjujejo, da bo nikelj v prihodnosti zelo iskan. Tokrat naj bi jim pomagala neka kanadska firma. Predstavniki družbe Falconbridge so po besedah direktorja Fenija Mukajetova pripravljene podpreti ne le ponovno delovanje Fenija, ampak tudi sodelovati v odkupu deviznega dolga tega kombinata, ki znaša 233 milijonov dolarjev. (dd)

Prihodnji teden ime mandatarja

BEOGRAD — Predsedstvo SFRJ bo morda že 12. januarja na seji predsedstva Zvezne konference SZDLJ objavilo listo kandidatov za predsednika Zveznega izvršnega sveta. Sprožitvev predhodnega postopka izrekanja o kandidatih za mandatarja nove vlade je v pristojnosti socialistične zveze, predsedstvo ZK SZDLJ pa je prvi forum, ki ga mora predsedstvo SFRJ obvestiti o svojem predlogu.

V zvezni konferenci so povedali, da posvetovanja o možnih kandidatih v republikah in pokrajinah že tečejo. Če bodo končana do 12. januarja, bodo člani predsedstva ZK SZDLJ razpravljali o predlaganih kandidatih, listo pa bodo poslali v republiške in pokrajinske konference, kjer se bodo o njej izrekli.

Z ozirom na dosedanje izkušnje trajanja postopka, je mogoče novo vlado pričakovati konec februarja.

Emilio Rubbi namesto Sanze

RIM — Predsednik vlade De Mita je včeraj imenoval za novega podtajnika pri predsedstvu vlade, ki je zadolžen za varnostne službe, dosedanjega podtajnika za proračun Emilia Rubbija.

Rubbi je zamenjal podtajnika Angela Sanzo, ki je moral odstopiti zaradi svojih izjav, da so gonjo proti predsedniku De Miti zaradi domnevnih nepravilnosti pri obnovi Irpinije sprožili framazoni in določeni krogi, ki nasprotujejo sedanjemu predsedniku vlade. Sanza je po vsem sodeč skušal na lastno pest pomagati De Miti iz zagate, ker so predsednika vlade obtožili, da je imel posredne koristi, ko je vlada nakazala težke milijarde za obnovo od potresa prizadetih območij v Irpiniji. Novinarji so na zatožno klop spravili celoten tako imenovani avelinski klan. Epilog celotne zadeve pa je bil odstop Angela Sanze in huda polemika zaradi avtocenzure funkcijonarjev prvega televizijskega omrežja, ki so direktorju dnevnika Il Giornale Montanelliju prepovedali udeležbo na televizijski oddaji Domenica in.

● Kučan

NADALJEVANJE S 1. STRANI

nemu, strateško programatskemu, k programu, ki bo hkrati kritičen in zavračajoč do tistega, kar je nesocialistično, to je nenapredno in nehumano, nacionalistično, nedemokratično, politikantsko in nesamoupravno.«

Seveda pa je bil osrednji del poročila Milana Kučana posvečen vlogi znanosti v sedanjem družbenem trenutku Slovenije in povezavi znanosti z raznoliko politično paleto.

Ta vprašanja so bila že v središču debate v sredo na dolgi seji predsedstva ZK Slovenije, danes dopolne pa bo o njih govorilo predsedstvo Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. V sredo, 11. januarja, bo namreč v Cankarjevem domu v Ljubljani ustanovitev Demokratske zveze, vključene v okvir SZDL, ki je opravila za ta pomembni dogodek vsa tehnična pripravljala dela. Glede zborovanja socialdemokratov pa se je menda zapletlo že pri iskanju dvorane. Cankarjev dom je registriran samo za kulturne, strokovne in slične prireditve, ne pa za prirejanje strankarskih zborovanj, za kar potrebuje dovoljenje državnih organov. Dovoljenja pa za sedaj menda še ni in zadeva še ni urejena.

Seveda pri vsem tem ne gre za kaka tehnična vprašanja, temveč za politični pluralizem in njegov praktični izraz v sodobni slovenski družbi. To temo je z vso njemu lastno odprtostjo obravnaval v svojem govoru Milan Kučan in o tem bo danes razpravljalo predsedstvo SZDL. Očiten je odprt in strpen pristop, že vnaprej lahko zapišemo, da gre za priznavanje dejanskega stanja in uveljavljanje čim širšega pluralizma v slovenski in jugoslovanski družbi.

Tretja tema pa je že bolj jugoslovansko-slovenska, saj bo na današnjem dnevnem redu predsedstva SZDL Slovenije način izvolitve in kandidatna lista za člana predsedstva SFRJ, ki bo po uveljavljeni rotaciji jeseni prevzel predsedstvo jugoslovanske republike. Ta funkcija bo še zlasti pomembna, ker bo slovenski predstavnik predsednik Jugoslavije, ko bo v Beogradu svetovna konferenca nevrščenih držav.

Včeraj je menda o tem razpravljalo predsedstvo SR Slovenije, danes pa bomo izvedeli za uradne kandidate. Sledil bo zapleten postopek, ki je po sedaj veljavni ustavi postopen in torej ni direktne izvolitve. Preučujejo pa možnosti širše participacije ljudi, tako da bi neposredna odločitev občanov prišla do izraza že v okviru SZDL.

Do sedaj so evidentirali na občinskih konferencah SZDL kakih sedemdeset kandidatov, med njimi bodo izbrali ožjo kandidatno listo. Pa vendar se zelo mnogo govori o najbolj prodornih kandidatih, ki morajo biti poznani ne samo v Sloveniji, temveč tudi v Jugoslaviji, uživati široko zaupanje, biti usposobljeni za to izredno odgovorno nalogo in podobno. Največjo podporo nesporno ima predsednik ZK Milan Kučan in ne bi bilo nobenega stvarnega problema osredotočiti na njegovo kandidaturo velikov večino slovenskih volilcev. Dobro bi ga sprejel tudi Jug, kjer uživa izreden ugled. Vendar pa kaže, da je mnogo stvarnih razlogov, da ostane v Zvezi komunistov in še naprej vodi sedanjo odprto politiko. Zato se kot možen in znan kandidat omenja v prvi vrsti Marko Bulc, predsednik gospodarske zbornice in zelo znan in uveljavljen strokovnjak. Čujejo se seveda tudi druga imena, tako da bo volilna razprava zapletena in dolga.

Vsa ta vprašanja so nujno povezana z globokimi, ne samo slovenskimi kadrovskega spremembami. V igri je torej predsedstvo SFRJ, prav tako pa tudi zvezni CK in predsedstvo ZK, ki je svojo preosnovno pričelo na znani dramatični sedemnajsti seji. Nova seja CK ZK bo še ta mesec in že sedaj se napoveduje oster spopad.

Končno je v igri tudi predsedstvo in sestava nove zvezne vlade. Zadnje govornice prihajajo iz srbskih virov, saj SR Srbija vztraja pri svoji »pravi-ci« do predsednika vlade, češ da so tokrat oni na vrsti in da imajo ustreznega kandidata, dosedanjega generalnega ravnatelja Crvene zastave dr. Rodoljuba Micića. Seveda so to le govornice in srbski predlog, za kandidata je potrebno soglasje vseh republik, kar pa ni ne lahka ne preprosta stvar.

Mrtvi in ranjeni na ulicah Taškenta

MOSKVA — Skupina afganskih študentov je za novo leto pod vplivom mamil v Taškentu s kamenjem ubila 6-mesečnega otroka, ranila 18 oseb, med katerimi sta dva sovjetska državljana v bolnišnici podlegla težkim poškodbam. Študentje so uničili tudi svoj dijaški dom, zažgali kakih 20 avtomobilov, varnostne sile pa so jih le s težavo ukrotile. Taškentsko časopisje seveda navaja, da ta dogodek ne bo načel sovjetsko-afganistanskega prijateljstva.

slovinci v italiji - slovinci v italiji - slovinci v italiji - slovinci v italiji - slovinci v italiji

Viezzi (KPI): Vladni osnutek bi vse zamrznil

TRST — Deželni tajnik komunistične partije Roberto Viezzi je včeraj dal krajšo izjavo o vprašanju zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

V njej je uvodoma poudaril, da je pomanjkanje vsakega napredovanja v parlamentu za odobritev zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine v nasprotju s širjenjem zavesti o važnosti tega problema. Pri tem dodaja, da se ga je v letošnji homiliji dotaknil tudi papež, tržaški škof pa mu je posvetil dober del svojega govora, ki ga je imel ob dnevu miru. Tudi sama krščanska demokracija, dodaja deželni tajnik KPI, je v prejšnjih dneh morala vzeti na znanje to realnost.

Kljub temu pa je upravičen marsikateri dvom glede volje stranke relativne večine, da bi prišlo do rešitve problema.

Pred nekaj dnevi, na primer, dodaja Viezzi, je deželni odbor sprejel resolucijo MSI, ki je vsebovala hude trditve in povsem v nasprotju s težnjami, ki prihajajo do izraza v cerkvenih krogih.

Krščanska demokracija je poleg tega na svojem zasedanju izrazila željo, da bi zakonski osnutek o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji pripravila sama vlada.

Po mnenju deželnega tajnika komunistične partije Viezzija je povsem možno, da bodo globoke razlike, ki obstajajo med strankami vladne večine privedle do tega, da bo vsaka pobuda ostala na mrtvi točki, kot se je sicer vedno dogajalo v pre-

Roberto Viezzi

teklosti. Zato naj krščanska demokracija s konkretnimi dejanji in ne samo in vedno samo z besedami dokaže lastno politično voljo glede tega vprašanja.

Izjavo je deželni tajnik KPI zaključil z zagotovilom, da bo komunistična partija s svoje strani nadaljevala delovati, da bi premostili zapreke, ki so velike tako v Trstu kot v Rimu, za odobritev zakona. Stranka bo tudi delovala, da bi prišlo do pozitivnega sozvočja med demokratičnimi silami, ki naj bi privedlo do take rešitve, ki bi zadovoljila pričakovanja slovenske manjšine.

Bertoli (KD): Različna zaščita v treh pokrajinah

ŠPETER — Demokristjanski poslanec Danilo Bertoli je bil glavni gost javnega srečanja, ki ga je pred dnevi v Špetru priredila krščanska demokracija. V svojem posegu je obravnaval številna notranjepolitična vprašanja, pri čimer pa se ni mogel izogniti problemu hudega državnega finančnega deficita, ki bo, v kolikor ga ne bodo zmanjšali, velika ovira leta 1992 z uvedbo enotnega evropskega tržišča.

S tem v zvezi je poslanec Bertoli med drugim dejal, da je treba na ta vprašanja razmišljati s širšo, evropsko miselnostjo, sicer jih ne bo mogoče pravilno rešiti. Na to »srečanje« z evropsko gospodarsko stvarnostjo se bo potrebno dobro pripraviti, sicer nas bodo močnejše in dinamičnejše ekonomske družbe lahko pregazile, je poudaril in vsekakor dodal, da tega enotnega tržišča ne gre tolmačiti kot zaprtje držav Evropske skupnosti do ostalih evropskih tržišč.

V tem okviru je poslanec Bertoli podčrtal važno vlogo naše dežele, ki lahko postane povezovalni člen med EGS na eni ter Balkanom in vzhodno Evropo na drugi strani. V ta kontekst se uokvirja tudi zakon za obmejna področja, ki mora zadevati samo našo deželo, je podčrtal, in ga ne gre širiti tudi na Veneto, če želimo, da bi ga evropski parlament odobril in finansiral.

»Poleg tega je potreben, je nadaljeval poslanec Bertoli, zakon o slovenski manjšini, ki naj razlikuje vidensko od goriške in tržaške pokra-

Danilo Bertoli

jine in ki naj enkrat za vedno prekinemo stare mrznje v duhu združene Evrope, ki ohranja in valorizira značilnosti vseh narodov in vseh etničnih in jezikovnih manjšin.

Predstavniki krščanske demokracije se je nato zavzel za odprtje do Jugoslavije, ki naj bo stabilna in ekonomsko močna: tako si jo želi Furlanija-Juljska krajina, ker le v takih pogojih bo lahko Dolinam pomagala za izhod iz emergentnega stanja. V tem smislu, je dodal, je treba tolmačiti tudi pomoč, ki jo je nudila italijanska vlada, da bi omilila težak gospodarski položaj, v katerem se nahaja Jugoslavija.

Nov sedež tudi za izolsko italijansko skupnost

IZOLA — Komaj so se pripadniki italijanske narodnosti iz Pirana dodobra preselili v prenovljeno Tartinijevo hišo in si uredili reprezentančni sedež italijanske skupnosti, že o podobnih načrtih razmišljajo tudi v izolski občini. Strokovnjaki Medobčinskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine naj bi v kratkem, čez približno mesec dni, opravili raziskavo v hiši družine Manzioli na Trgu 22. julija št. 5 v Izoli, ki sodi med izredno pomembne zgodovinske spomenike na Obali.

Družina Manzioli se je v Izolo preselila iz Bologne v 14. stoletju, član te družine - Bartolomeo Manzioli, tedanji župan mesta, pa je 1470. leta zgradil hišo v tedanjem gotskem slogu z značilnimi monoforami in triforami, še zdaj večji del ohranjenimi. Hiša je bila v 19. stoletju delno predelana, prezidana in porušena, vendar je večji del te gotske palače danes dobro ohranjen. Tako na primer še prvotni leseni strop večje glavne dvorane in renesančne poslikave (ornamenti) na ometu iz časa nastanka hiše, našli so ostanke poslikave grba družine Manzioli z napisi, v drugem nadstropju je tudi kamin iz 15. stoletja. Gre torej za plemiško hišo in spomeniške najdbe iz 15. in 16. stoletja (čas beneške gotike), česar v tako ohranjenem in celovitem obsegu, ki omogoča rekonstrukcijo stare hiše, na Obali še nimajo.

BORIS ŠULIGOJ

»Pravega« dežja ni bilo več kot pol leta

Oskrba z vodo v Istri postaja vse bolj kritična

KOPER — Dolgotrajna suša - "pravega" deževja ni bilo že več kot pol leta - v Istri že povzroča težave pri oskrbi z vodo. Nezadovoljni so kmetje, saj imajo (tokrat zaradi presuhe zemlje) težave z oranjem, nič lepega pa se ne obeta niti hidroelektrarnam, saj je moče zaenkrat premalo, da bi se jezera lahko normalno polnila. In da o zelenih smučičih sredi zime ne govorimo...

Kot so nam včeraj povedali na Rižanskem vodovodu v Kopru, je izdatnost vodnih virov (Rižana, Sečovlje, Gradole) trenutno enaka potrošnji, kar se ni zgodilo že vrsto let. Na obalnem območju v teh dneh porabijo dnevno od 29 do 30 tisoč kubičnih metrov vode (poleti je povprečna dnevna po-

raba okrog 46 tisoč kubičnih metrov), toliko kot je dobijo iz izvirov.

Iz Gradol, od koder običajno oskrbujejo piransko in izolsko občino, dobi Rižanski vodovod le 110 litrov vode v sekundi, kar pomeni, da morajo s pomočjo novega sistema od Rižane proti Kopru z dodatnimi črpanji zagotavljati vodo izolski občini iz rižanske in ne gradolske smeri.

V izolski občini se zdaj kar 70 do 80 odstotno oskrbujejo z vodo iz Rižane. To omogoča nov vodovod oziroma novo črpalnico na Rižani. Če tega ne bi bilo, bi pomanjkanje že občutili, za zdaj pa ga ne občuti še nihče. Dejstvo namreč, da v Gradolah trenutno črpa jo le 420 litrov vode v sekundi (normalna izdatnost tega izvira je 1000 litrov vode v sekundi), v Sečovljah pa 50 do 60 litrov vode v sekundi (normalna izdatnost je 100 do 110 litrov vode v sekundi). V Gradolah je izvir nehal "prelivati" 13. avgusta, omenjene količine vode pa dobivajo s potopnimi črpalkami, ki jemljejo vodo iz globlin. Od povprečnega, normalnega vodostaja se je gladina znižala za 1,60 metra, največ pa se lahko zniža na dva metra.

Zanimivo je tudi, da so na izviru Rižane doslej desetletja vodo v tem obdobju dobivali z naravnim dolivom, tokrat pa jo zagotavljajo z dodatnim črpanjem. Če se bo sušno vreme nadaljevalo, bo oskrba z vodo v Istri postala kritična, nujni bodo varčevalni ukrepi, treba pa bo aktivirati tudi rezervni sistem z izvira Bulaž, kar bo znatno povečalo stroške pri dobavi vode.

DUŠAN GRČA

Tudi Lipica izstopila

LIPICA — Tudi delavci tozda Konjerejsko turistični center Lipica so se na referendumu odločili za izločitev iz Turistične organizacije Portorož. Od 218 zaposlenih, se je referendumu udeležilo 197 delavcev in kar 187 jih je glasovalo za izločitev ter ustanovitev enovit ozd.

Zdaj v Lipici upajo, da bodo lahko uspeli izpeljati vse formalnosti, ki bi jim kasneje omogočile, da bi postali podjetje.

Kisli dež: WWF obtožuje tržiško elektrarno ENEL

VIDEM — Problema umiranja gozdov in onesnaženja zraka sta strogo povezani: zaradi tega je nujno potrebno ukrepati in zmanjšati onesnaženje, da bi gozdovi lahko ponovno zaživel. Tako ugotavlja Svetovni sklad za zaščito narave (WWF) iz Furlanije-Juljske krajine, ki je predsedniku deželnega odbora Biasuttiju in vsem članom komisije (Industrijcem, sindikatom, združenjem in krajevnim ustanovam ter družbi ENEL), ki proučuje načrte o novih elektrarnah ENEL, izročil ustrezno dokumentacijo o umiranju gozdov v deželi. V njej so v bistvu zajeti podatki, ki jih je zbralo deželno ravateljstvo za gozdarstvo med leti 1985 in 1987.

Podatki zgovorno kažejo, da je »zdravstveno« stanje deželnih gozdov zelo hudo. Preko 55 odstotkov dreves je bolnih, 3,4 odstotka pa je v takem stanju, da jih ni mogoče več rešiti. To velja predvsem za belo smreko in črni bor in za druga drevesa v nekaterih predelih Kanalske doline, Karnije in Krasa. Deželno ravateljstvo za gozdarstvo v svojih analizah opozarja na povezavo med onesnaženjem zraka in umiranjem gozdov, tako v Furlaniji-Juljski krajini kot v ostalih predelih Evrope.

Ob vsem tem Svetovni sklad za zaščito narave ugotavlja, da je nujno potrebno ukrepati in da morajo glavni krivci onesnaženja zmanjšati količino strupenih snovi, ki jih spuščajo v zrak. Med glavne krivce uvršča predvsem (a ne samo) elektrarno ENEL iz Tržiča, ki sama izpušča 60 odstotkov vseh žveplovih dioksidov v naši deželi in 35 odstotkov dušikovih oksidov. Gre za dve vrsti plinov, ki sta po splošni oceni glavna krivca za kisli dež in torej za umiranje gozdov, poleg česar povzročata tudi veliko škodo človekovemu organizmu. S tem v zvezi je WWF skupno z organizacijami Lega ambiente, Italia nostra in Amici della Terra pripravila točne predloge za sanacijo elektrarne, ki bi drastično zmanjšali emisijo strupenih snovi. Ob vsem tem WWF ugotavlja, da je bil odziv omenjene komisije na te predloge na zadnjem videnskem sestanku zelo hladen. Zato izraža željo, da bi se v bližnji prihodnosti stvari spremenile. Dokumentacijo o umiranju gozdov in o predlogih za sanacijo tržiške elektrarne je WWF izročila tudi vsem političnim skupinam v deželnem svetu.

13 let sežanskega doma upokoјencev

SEŽANA — Dom upokoјencev Sežana, v katerem je zaposlenih 104 delavcev, deluje že 13 let. V tem času niso ostali na začetni točki, ampak so izboljšali življenjske in bivalne pogoje oskrbovancev. Sezidali so prizidek, uredili pralnico in garderobe, v Dutovljah pa sezidali enoto sežanskega doma, v kateri je trenutno 123 oskrbovancev. Marca lani so preuredili kuhinjo, sedaj pa potekajo dela pri gradnji novih delavnic za oskrbovance v Dutovljah. O poteku del in življenju v domu ter prizadevanjih delavcev smo se pogovarjali z **Mirkom Bandeljem**, direktorjem sežanskega doma upokoјencev.

Čemu ste se odločili za gradnjo posebnih delavnic?

»V dutovski enoti, kjer je pretežno mlada motena populacija, vidimo prihodnost doma v tem, da oskrbovanci v njem ne bi čakali zadnjih trenutkov življenja, ampak si prizadevamo, da bi postal splošno socialni zavod. Nova delavnica, ki smo jo pričeli graditi lani, je namenjena oskrbovancem doma, da bi se povrnili v prejšnji način življenja, ki je bil moten zaradi zdravstvenih in psihičnih vzrokov. Oskrbovanci bi tako imeli priložnost, da se po določenem obdobju vključijo v normalno življenje. Sodelovanje s sežanskim Centrom za socialno delo je že steklo in obrodilo sadove. Nekaj takih primerov smo že imeli, ko so se ljudje vrnili v delovne procese. Zlasti to velja za oskrbovance s koprškega območja.«

Kdo je izvajalec del, kakšna je vrednost investicije in kdaj bodo dela končana?

»Dela je pričel novembra lani Kraški zidar iz Sežane. Delavnice bodo velike 460 m², vrednost celotne investicije pa znaša 134 starih milijard dinarjev. Že sedaj se dogovarjamo za sodelovanje s Krasopremo Dutovlje in Mehanotehniko Materija, da bi oskrbovanci delali njihove izdelke. Sklad za urejanje domov pri Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije je imel do našega doma veliko razumevanje in se je vključil v razreševanje problematike. Tudi delavci doma se zavedajo pomembnosti te investicije, ki naj bi bila končana maja meseca, in so se odločili, da sredstva, ki so namenjena poviševanju osebnih dohodkov, razporedijo v razširitev doma.«

In kakšna je prihodnost doma?

»Povprečna starost oskrbovancev v sežanskem domu, vseh je 160, je 77 let, vsi so pretežno stari in bolni, v Dutovljah pa je pretežno motena populacija. Prihodnost doma je odvisna od pripadnosti delavcev in oskrbovancev, da živijo in čutijo, da je dom njihov, ločenega življenja si ne moremo predstavljati. Glede na gospodarske težave, ki se povečujejo iz dneva v dan, je pričakovati še dodatne probleme. Vendar si prizadevamo, da bi dom še tesneje sodeloval s Centrom za socialno delo, Občinsko skupnostjo socialnega skrbstva in ostalimi institucijami, ter se še bolj aktivno vključeval v razreševanje domske problematike. Ne poznamo in ne smemo si privoščiti razsipavanja. Le z razumevanjem vseh zaposlenih in prihodnje tudi rezultati ne bodo izostali.« (-oks-)

MANUFAKTURA
PODOBNIK

OPČINE

Velike modne firme
tudi za velike postave
velike priložnosti s

POPUSTI
do **50%**

od 12. januarja dalje

obv. občini 5/1/89

V Trstu jo vodi podjetje ACEGA skupno z družbo SNAM Kako poteka kampanja za uvedbo centralnega ogrevanja na metan

Po vsej verjetnosti je že marsikateri bralec naletel na straneh našega dnevnika ali drugod na reklamo za zamenjavo centralnega ogrevanja na kurilno olje s centralnim ogrevanjem na metan. Gre za kampanjo, ki jo na vsedržavni ravni vodi družba za metanovode SNAM v sodelovanju s krajevnimi plinskimi podjetji, pri nas v sodelovanju s Tržaškim občinskim podjetjem za elektriko, plin in vodo (ACEGA). Kampanja med drugim predvideva izredne spodbube denarne in druge narave vsem stanovanjskim kompleksom (enostanovanjske hiše so izključene), ki bi se odločili za zamenjavo kurilnega olja z metanom. Operacija se je začela pred približno dvema letoma, zadnji rok za vložitve prošenj pa bo zapadel 31. marca letos.

»Kampanja izhaja iz temeljne predpostavke, da je metan veliko primernejše kurivo kot pa kurilno olje,« nam je povedal funkcionar ACEGA dr. Raimir Belletti, na katerega smo se obrnili, da bi kaj več izvedeli o zadevi. »Najotipljivejša prednost je najbrž prihranek, ki ga metan omogoča pri ogrevanju. Statistike pravijo, da družina, ki se je odločila za zamenjavo kurilnega olja z mestnim plinom, povprečno prihrani kar 300 tisoč lir letno! A to ni vse, saj ni težko ugotoviti še celo vrsto drugih prednosti in ugodnosti.« Naš sobesednik se pri tem kar razpištolil. Med drugim pove, da mestni plin plačaš sproti in ne vnaprej, kot se dogaja pri kurilnem olju, s katerim se pač moraš vnaprej založiti. Poleg tega centrale na metan potrebujejo manj vzdrževalnih del. Poseben poudarek zasluži tudi dejstvo, da metan veliko manj onesnažuje okolje kot kurilno olje.

Kot rečeno, pa predvideva kampanja, ki jo pri nas že dobri dve leti vodi podjetje ACEGA v sodelovanju z družbo SNAM pod kratico IRC (»Iniziativa riscaldamentoo centralizzato« — »Kampanja za centralno ogrevanje«), še vrsto pomembnih dodatnih ugodnosti. Gre predvsem za izredne denarne prispevke, ki jih je deležen, kdor se odloči za zamenjavo kurilnega olja z

metanom, in to bodisi za nakup in namestitev nove peči bodisi za njen priključek na omrežje ACEGA. Prispevki so brez vračila in krijejo vse stroške, ki bi jih takšna zamenjava zahtevala v povprečnih razmerah. To pomeni, da ne krijejo stroškov edinole za kako posebno dodatno opremo ali za izredna dela, ki bi jih bilo treba opraviti po želji uporabnikov ali zaradi posebnih objektivnih razmer. Za zamenjavo peči prispevki znašajo od 1,5 do 16,5 milijona lir, za priključek pa od 1 do 5 milijonov, odvisno pač od zmogljivosti centrale.

»K vsemu temu je treba dodati še razne ugodnosti, ki jih nudimo pri strokovnem svetovanju uporabnikov, kakor tudi za doseg raznih dovoljenj, ki so potrebna za takšna dela,« je pristavil dr. Belletti. Seveda pa imata od celotne kampanje korist tudi družba SNAM in še posebej podjetje ACEGA. »S kampanjo bomo povečali število naših uporabnikov in s tem seveda

tudi dohodke,« je ob tem vprašanju vskočil sam ravnatelj ACEGA inž. Gaetano Romano. »Tudi po zaslugi kampanje smo lani prvič imeli izenačeno bilanco v plinskem sektorju. Ko smo kampanjo začeli, smo zračunali, da bi v njenem okviru lahko uvedli centralno ogrevanje na metan v nekaj več kot 2 tisoč primerih. Toliko je namreč central na kurilno olje, ki ogrevajo stanovanjske komplekse na področjih, ki jih oskrbuje naše plinsko omrežje. (Enodružinska stanovanja, kot znano, ne pridejo v poštev.) Doslej smo sprejeli 962 prošelj ali 44% vseh možnih. Na njihovi osnovi bomo skupno z družbo SNAM potrosili oziroma investirali približno 5,5 milijarde lir. V 430 primerih smo zamenjavo tudi že izvedli.«

Ob koncu naj omenimo, da zainteresirani lahko dobijo dodatne informacije in pojasnila na sedežu podjetja ACEGA v Ul. Genova 6 v Trstu, tel. 61210 in 64269, vsak delavnik od 7.35 do 11. ure.

Kje je metan že napeljan

Ob kampanji za zamenjavo centralnega ogrevanja na olje s centralnim ogrevanjem na metan se seveda postavlja tudi vprašanje, kje je mogoče to storiti, oziroma na katera področja v tržaški pokrajini že seže javno plinsko omrežje. Odgovor je mogoče strniti v ugotovitve, da je to omrežje že napeljavano v glavnem v vseh mestnih predelih in v dobrišem delu Opčin.

Omenjeno omrežje gradi, vzdržuje in upravlja Tržaško občinsko podjetje za elektriko, plin in vodo (ACEGA), ki pa je že leta 1982 pripravilo okvirni načrt za napeljavo metana ne samo v preostalih predelih tržaške občine, ampak tudi celotne tržaške pokrajine. Pri tem je upoštevalo tudi splošni načrt za metanizacijo Furlanije-Juljske krajine, ki ga je izdelala deželna uprava. Na osnovi tega načrta posamezne občine dobivajo tudi deželne prispevke za napeljavo metana.

ACEGA računa, da bo metan napeljan praktično po vsej tržaški občini že v prvi polovici devetdesetih let. Vsak čas bodo stekla dela za napeljavo metanovodov do Padrič na eni strani ter do Proseka in Križa na drugi, tako da bosta lahko s plinom oskrbovana Vzhodni in Zahodni Kras. Približno istočasno (se pravi do leta 1992) naj bi bile metanizirane tudi miljska, dolinska in devinsko-nabrežinska občina, čeprav ni še povsod natančno jasno, kdo bo omrežje gradil in kdo ga potem upravljal. Po dosedanjih načrtih naj bi podjetje ACEGA v miljski in dolinski občini prevzelo upravljanje omrežij, potem ko bosta že zgrajeni, v devinsko-nabrežinski pa naj bi prevzelo tudi gradnjo. Vse to ni še povsem gotovo, ker tržaški občinski svet ni še sprejel ustreznih sklepov. V zgonski in repntabski občini pa se za zdaj o metanizaciji še ne govori.

Ob drogu s pretrgano vrvjo

V nedeljo proslava ob 45-letnici
mučeniške smrti Marjana Štoka

Marjan Štoka

(Foto iz arhiva Odseka za zgodovino pri NSK)

teska njegovega molka ni mogla doumeti, maščevala se je, kot je znala in bila naučena.

Ta mladenič je bil Marjan Štoka. Rodil se je 15. julija 1928 na Proseku, umrl je 9. januarja 1944, star komaj nekaj več kot petnajst let in pol. Bil je med najmlajšimi, če ne najmlajši borec Kosovelove brigade. Življenja, razen otroštva, še okusil ni, pa je v težkem zgodovinskem času hitro zorel in dozorel, da je vedel za svojo dolžnost.

Na kraju njegove mučeniške smrti so njegovi proseško-kontovelski sovaščani in borci leta 1972 postavili spomenik, ki v svoji enostavnosti simbolizira njegovo mučeniško smrt: drog s pretrgano vrvjo.

V nedeljo bo ob tem obeležju, kot že tolikokrat, spominska svečanost ob 45. obletnici dogodka. Izrečene bodo priložnostne besede o takratnih in današnjih časih, o takratni zvestobi in današnjih tegobah, takih in drugačnih, s katerimi se ubadamo na tej in oni strani. Igrala bo godba in veter bo odnašal žalostinko. In potem se bomo razšli, vsak na svoj konec, vsak s svojo sebično skrbjo ali tudi samo skrbico za jutri, pojutrišnjem in tako naprej.

Ali pa bomo sposobni odnesti, mi ljudje tistega časa in spominov, in mladi ljudje današnjega, s tega mučeniškega kraja še kaj drugega kot vsakdanjo egoistično skrb? Bomo sposobni za trenutek zaustaviti svojo misel pri mladostniku Marjanu Štoki in vsaj v spominu doumljati njegovo žrtve in žrtve vseh drugih, ki so vgraje ne v temelje našega obstoja?

Saj, čas sploh ni tako krut in neizpros, kot je bil takrat. Nihče ne terja od nikogar skrajnega žrtvovanja, kvečjemu nekaj zavesti, ponosa in pošteno delo. Toda če bi se v nas vseh ob spominu na žrtve Marjana Štoka in tisočih drugih vzdramila večja soodgovornost in zavzetost za današnjost našega mitičnega in zamejskega slovensstva in za človeško skupnost, bo nedeljska svečanost v Štorjah odzvanjala ne le kot dolžni spomin, marveč še kot spodbuda in vodilo.

JOŽE KOREN

V izplačilu poviški pokojnin INPS

Zavarovalni zavod INPS sporoča, da bodo upokojenecem v januarju (približno 50 tisoč upravičencem v tržaški pokrajini) oziroma v februarju (57 tisoč upravičencem) izplačali poviške na podlagi porasta življenjskih stroškov. S 1. januarjem so se pokojnine ovrednotile za 2,7 odstotka, nadaljnja dva šestmesečna poviška pa bosta stopila v veljavo 1. maja in 1. novembra. Ob vnovčenju pokojnine bodo upravičenci poleg ažurniranih pokojninskih kartončkov za leto 1989 in obrazca 201, ki služi za davčno prijavo, prejeli tudi zaostanke, ki so dozoreli zaradi višje stopnje inflacije, ki je bila načrtovana.

Minimalna pokojnina s 1. januarjem znaša 452.300 lir (481.450 lir za bivše odvisne delavce z več kot petnajstimi leti zavarovalne dobe), s 1. majem se bodo povišale na 462.250 lir oziroma 492.050 lir, 1. novembra pa 470.100 lir oziroma 500.400 lir. Socialna pokojnina trenutno znaša 258.750 lir, med letom pa jo bodo povišali na 264.450 lir oziroma na 268.950 lir.

Pokojnine, ki so višje od minimalne, so z januarjem povečali za 2,7 odstotka, z majem pa se bodo povišale za 2,2 odstotka do zneska 904.600 lir, za 1,98 odstotka na dodatni znesek do 1.336.900 lir in za 1,65 odstotka za presežek pokojnine. 1. novembra pa bodo pokojnine ovrednotene za 1,7 odstotka do zneska 924.500 lir, za 1,53 odstotka na dodatni znesek do 1.386.750 lir in za 1,27 odstotka za višje zneske.

B. S.

Zaradi ponovne uvedbe praznika sv. treh kraljev Danes bodo vse trgovine zaprte

Italijanska vlada je sklenila, da na dan svetih treh kraljev letos ponovno uvede praznik, ki ga je ukinila pred nekaj leti, ko je zaradi takratne varčevalne vneme »skrčila« seznam državnih praznikov. S preklcem takratnega sklepa je italijanskim državljanom »podarila« še en dan počitka, ki bo sklenil sicer že kar dolgo božično in novoletno praznično obdobje. Danes bodo torej vse trgovine zaprte (na Tržaškem ne bodo delale niti pekarnice, prav tako bodo zaprti uradi, šolarji pa bodo itak doma, ker se bo pouk prav zaradi obnovljenega praznika začel šele v ponedeljek, 9. januarja.

Praznik svetih treh kraljev oziroma epifanije je za kristjane praznik razglasenja Odršenikovega prihoda na zemljo. Na ta dan pa v nekatere italijanskih deželah praznujejo tudi Befano, ki tako kot Miklavž pri nas in Božiček, prinaša otrokom sladkarije in druga darila. Čeprav je tudi v zadnjih letih, ko je vlada ukinila ta praznik, Befana prinašala italijanskim družinam darila, pa je fašistična starka (državni praznik so na ta dan uvedli namreč za časa Mussolinijevega režima) živela nekako v izgnanstvu. Starka, ki poleta z metlo in prinaša darila v stare nogavice, je sad ljudske tradicije predvsem iz južne Italije in je vsaj v Italiji izpodrinila verski pomen da-

našnjega praznika. V Trstu še do nedavnega ni bila kdovekako čislana (z razliko od sosednje Furlanije ali Veneta), po zaslugi - ali po krivdi - potrošniške mrzlice pa se je počasi uveljavila tudi pri nas.

Čeprav bodo v drugih mestih naše dežele priredili danes številne verske in ljudske praznike, pa bo v Trstu ostala Befana skoraj praznih rok. Samo jamarji jamarske komisije pri planinskem združenju Società Alpina delle Giulie bodo danes popoldne praznovali Befano v jami pri Briščikih. Starko bodo namreč spustili v jamo, nato pa bodo pripravili svojo tradicionalno sladko in alkoholno pijačo gran-pampel, ki zahteva precej dolgo pripravo in s katero bodo segreli vse prisotne. Otroci pod 12. letom starosti ne bodo plačali vstopnine.

Mednarodno združenje za prosti čas AITL pa priredi danes v sodelovanju s SOGIT praznovanje svetih treh kraljev na sedežu SOGIT v Ul. Besenighi 25 s pričetkom ob 16.30. Na kulturni prireditvi z naslovom Muprocanto bodo nastopili nekateri tržaški glasbeniki, igralci, pevci in književniki. Prireditve bo povezoval predsednik AITL Arrigo Ravenna, izkupiček pa bo šel v dobrodelne namene. Vabljeni so vsi občani, zlasti pa ostarele in prizadete osebe.

V organizaciji GM in slovenskih denarnih zavodov Operna glasba protagonist drevišnjega novoletnega koncerta v Kulturnem domu

Ljubitelji lepe glasbe, predvsem operne, bodo danes lahko preživeli prijeten večer v prostorih Kulturnega doma v Trstu. V organizaciji Glasbene maticе ter na povabilo treh slovenskih denarnih zavodov iz tržaške pokrajine (Tržaške kreditne banke ter Hranilnic in posojilnic na Opčinah in v Nabrežini) se bo predstavil občinstvu orkester mariborske Opere pod vodstvom profesorja Borisa Švare.

Borisa Švaro poznamo še iz mladih let, saj je naš tržaški rojak, ki se je kot srednješolec podal na glasbeno akademijo v Ljubljano, kjer je diplomiral v dirigentski smeri. Po končanem študiju se je zaposlil v mariborski Operi, kjer je postal glavni dirigent. Skupaj z orkestrom bodo pripotovali v Trst tudi solisti, ki nam bodo zapeli arije iz znanih oper. Naj omenimo le nekatere: finale iz opere Ero z onega sveta, arijo Bazilija iz Rossinijeve opere Seviljski brivec z basom Ivanom Sancinom, prav tako tržaškim

rojakom, ki je zaslovel na jugoslovanskih odrih. Sledil bo duet Marinke in Janka iz Smetanove opere Prodana nevesta s sopranistko Svetlano Čursina-Magdić in tenorjem Jurijem Rejo. Sopranistka Olga Gracelj nam bo zapela arijo Violette iz Verdijeve opere Traviata. Izvajalci nam bodo tudi predstavili Magistrale iz opere Daniela Švare Slovo od mladosti s tenorjem Rejo. To so le nekatere skladbe iz bogatega sporeda, saj ne bi hoteli razkriti prav vse, kar bomo lahko poslušali danes zvečer.

Zainteresirano občinstvo vsekakor obveščamo, da je v veliko dvorano Kulturnega domadovoljen vstop le z vabili, ki so še na razpolago pri tajništvi slovenskih denarnih zavodov. Vsem poslušalcem želimo prijeten večer. Udeleženci koncerta si bodo ob zaključku večeralahko nazdravili tudi s pristno domačo kapljico. (mž)

TEHNOLOGIJA V SLUŽBI STRANK

Kot tradicija so razpolagali imetniki tekočih računov že od 2. januarja z izpiski le-teh, vlagateljem pa so bile pripisane na hranilnih knjižicah dozorele obresti v letu oziroma v drugem polletju 1988 že 2. januarja. Kot običajno nismo obremenili korentistov za stroške in komisije pri vodenju tekočih računov.

CASSA RURALE ED ARTIGIANA
OPICINA - TRIESTE

HRANILNICA IN POSOJILNICA
OPCINIE - TRST

Tržaška domača banka

OPČINE — Bazoviška ul. 2 — Tel. 212494

V občinskem odboru se kregajo

Kdo naj rešuje hude probleme mestnega prometa?

Novoletni prazniki so prinesli vsaj majhno izboljšanje sicer še vedno kaotičnega mestnega prometa, seveda ne po zaslugi mestnih upraviteljev, ampak tistih kar številnih Tržačanov, ki so izkoristili zimski dopust in odšli v bližnje ali bolj oddaljene letovišarske kraje. Dejstvo je, da je v teh dneh po mestnih ulicah krožilo nekaj manj avtomobilov, tako da je bil promet nekoliko bolj tekoč (o prostih parkirnih prostorih pa tudi v teh dneh ni bilo ne duha ne sluha).

Toda prazniki se iztekajo in problem ostaja oziroma se zaostre. In kaj počenjajo tisti, ki naj bi ga skušali rešiti? Analizirajo položaj, pripravljajo načrte, usklajujejo posege, sestavljajo študije? Nič takega. Kregajo se.

Včeraj so nekateri časopisi celo objavili vest, da je občinski odbornik za policijo Trauner "vrnil" županu pooblastilo za promet, ki si ga sicer deli z odbornikom za urbanistiko Cecchinijem, medtem ko si je pristojnost za parkirišča pridržal sam župan. Vzrok za ta korak, ki zveni skorajda kot nekakšen izstop iz odbora oziroma iz večine, naj bi bilo nespoštovanje upravnih sporazumov, po katerih bi morala pristojnost za promet v celoti pripasti liberalcem.

Kriza torej? Nikakor ne. Sam Richetti je včeraj demantiral, da bi katerikoli od njegovih sodelavcev v občinskem odboru vrnil mandat oziroma da vsaj "uradno" tega ni storil, čeprav je po drugi strani priznal, da obstajajo znotraj večine določena nesoglasja, ki so prišla na dan tudi med zadnjo sejo občinskega sveta, ko je bila večina dvakrat preglasovana.

Kakorkoli že, Tržačani se ne vedo, kdo naj bi na Občini reševal dramatične probleme mestnega prometa, niti ne, kdaj se bodo občinski možje nehali kregati in začeli delati.

Zapustiti bo moral ozemlje ZDA

Alessandro Moncini od včeraj prost Kam se je napotil, ostaja uganka

Vrata ječe La Tuna pri El Pasu v Teksasu, kjer je Alessandro Moncini preživel zadnje mesece svojega jetništva, so se včeraj dopoldne na stečaj odprla tržaškemu obsojencu. Podjetnika pa je le za kratek čas prevzel občutek, da je spet svoboden, saj so ga pred zaporom že čakali agenti ameriške »izseljenke službe«, ki so ga odpeljali pred sodnika.

Moncini bo moral verjetno v najkrajšem času zapustiti teritorij ZDA. Ker je kršil »Child Protection Act«, po katerem v Ameriki zelo strogo kaznujejo vse, ki so osumljeni pedofilije, pa je možno, da ga bodo izgnali iz države in mu prepovedali, da se še kdaj vrne. Sodnik bo moral torej zaslišati obtoženca in izvedeti, kaj namerava. Če bo Moncini izjavil, da se hoče vrniti v Italijo, mu bo sodnik verjetno takoj dal dovoljenje, federalni agenti pa ga bodo odpeljali na letališče in se prepričali, ali je res zapustil ozemlje ZDA. Kaj pa, če bo hotel odpotovati v kako drugo državo? Tudi v tem primeru

Alessandro Moncini

verjetno ne bo težav, saj sodnika zanima le, da Moncini takoj odide iz države.

Zaradi velike časovne razlike včeraj ni bilo mogoče izvedeti za sodnikovo odločitev. Ko je obsojenec zapustil ječo, je bil namreč pri nas že pozni večer. Potovanje proti Italiji (če se bo res vrnil domov) bo trajalo več kot deset ur, tako da bo pristal v Evropi šele danes dopoldne.

Moncini si je hotel po 293 dneh jetništva privoščiti daljše počitnice. Morda se je hotel srečati s svojim odvornikom Cavallierjem, ki je prav te dni odpotoval v S. Domingo, kamor je mogoče iz Teksasa z letalom priti v manj kot dveh urah.

V teh dneh pa se je zgodilo tudi nekaj, zaradi česar se bo moral Moncini verjetno takoj vrniti v Trst. Njegovo priletno mater so namreč prepeljali v bolnišnico na Katinaro, poslabšanje njenega zdravstvenega stanja pa je verjetno poleg starosti povzročila tudi skrb za sina, ki je bil v ZDA osumljen enega najgusnejših kaznivih dejanj, kakršno je spolno zlorabljenje otrok.

Kateri spomenik bo na vrsti danes?

Po nemotnem rovarjenju v prejšnjih dneh (bolje rečeno nočeh) po številnih krajih tržaške pokrajine so fašistični mazači v noči med sredo in četrtkom obiskali tudi repentabsko občino. Ponovno so oskrnili naravni spomenik vsem žrtvam fašizma pod Tabrom na Colu, s črno barvo pa so pomazali tudi slovenske napise na smerokazih in na tabli, ki spominja, da je občina Repentabor pobratena z Logatcem. Kot ponavadi so pustili tudi svoj podpis, oziroma kar dva: SAT (Squadre d'azione triestine) in MNR (oziroma MNRI (morda Movimento nazionale rivoluzionario). Repentabski župan je dogodek prijavil organom javne varnosti z zahtevo, da izsledijo storilce.

Isti mazači so se podali tudi v Križ, kjer so pomazali obcestno obeležje v spomin domačinov Josipa Košute in Ivana Grudna. Tudi tu so se podpisali s kratko MNRI.

Početje črnih provokatorjev je v kričnem nasprotju z novoletnimi pozivi za mir, sožitje in zaščito manjšin, kar dokazuje, da so reakcionarne in šovinistične sile nostalgčno na delu in zaskrbnjuje vse bolj dvigajo glavo. Očitno je v tem smislu imelo svojo težo tudi pisanje italijanskega tržaškega dnevnika, ki je nedavno ob pomazanju bazoviške fojbe prilival olje na ogenj narodnostne nestrpnosti (o stoterih primerih oskrumb partizanskih spomenikov pa nikoli niti vrstice). Ker žal očitno dobro organizirane mazaške akcije potekajo povsem nemoteno in brez izsleditve krivcev, se zaskrbljeno lahko vprašamo: kateri spomenik bo na vrsti danes? (B. S.)

Na sliki (foto Magajna) pomazano obeležje na Colu.

Dijaško zborovanje na DTTZ Žiga Zois

Predstavniki Državnega trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois obveščajo, da bo v ponedeljek, 9. januarja, ob 10. uri dijaško zborovanje. Na dnevnem redu srečanja je obravnava problemov, ki onemogočajo reden potek šolskih dejavnosti.

Komu openski zlati žetoni?

V Prosvetnem domu na Opčinah so se sinoči zbrali na družabnem večeru vsi tisti, ki so želeli prvi zvedeti za številke, izžrebane na loteriji, ki je povezana z akcijo »Kupuj na Opčinah« in ki jo je že tretje leto zapovrstvo organiziralo združenje »Skupaj na Opčinah«. Šest prisrčnih otrok, ki jih vidimo na sliki (foto Magajna) je izvleklo šest števil, zapisanih na vsakem listku. Lastniki izžrebanih listkov so oziroma

ma bodo prejeli zlate žetone v naslednjih vrednostih: prvi izžrebani 15 milijonov lir, drugi 7 milijonov in tretji 3 milijone lir. Deset pa je tolažilnih nagrad v znesku enega milijona lir. Žrebanje je potekalo pod skrbnim nadzorom finančnih stražnikov, pred in po žrebanju pa je bila v lepo okrašeni dvorani prijetna družabnost z dobro večerjo in s plesom ob zvokih ansambla Pomlad. Uspeh letošnje akcije, v kateri je bilo razdeljenih kar 500 tisoč listkov (vsak za nakup v vrednosti najmanj 10 tisoč lir), je najboljši porok, da si bodo takšne prireditve sledile tudi v prihodnje.

Pa pogledjmo srečne številke (v oklepaju so imena trgovin, kjer so bile oddane): prvo nagrado v zlatih žetonih za 15 milijonov lir prejme listek s številko 276065 (Sclip), rezervne številke pa so 194301 ((Elettromarket) in 498526 (Puntari-Križnič); drugo nagrado prejme številka 365228 (rest. Diana), rezervne številke 230683 (Cobez) in 335262 (Sossi Orologeria); tretjo nagrado prejme številka 439918 (rest. Diana), rezervne pa so 458176 (KeG) in 448612 (BK2 Supermercato).

Žetone po milijon lir pa prejmejo lastniki listkov z naslednjimi številkami (v oklepaju so rezervne številke): 261405 (497079, 479250); 457863 (048591, 126044); 187190 (004071, 184189); 047974 (194874, 334679); 319768 (416575, 374442); 497573 (499046, 450795); 025324 (394708, 413310); 271972 (302870, 085095); 014521 (240796, 158107); 061772 (422856, 232526).

Naj dodamo, da so številke še neuradne, zato lahko pride do sprememb, za katere pa naše uredništvo ne odgovarja. Popoln in uraden seznam izžrebanih števil in trgovin oziroma restavracij, kjer so lastniki listke prejeli, bomo objavili v nedeljski številki našega dnevnika.

Huda nesreča na Goldonijevem trgu

Pridržana prognoza za vespista

Na Trgu Goldoni je včeraj pozno zvečer težko ranjen obelžal 23-letni Paolo Ravalico iz Ulice Piccardi 12, ki je z vespol trčil v avtomobil. Mladega vespista je rešilec Rdečega križa že po nekaj minutah odpeljal v katinarsko bolnišnico. Ra-

njenec je takoj po nesreči padel v komo prve in druge stopnje in zdravniki so ugotovili, da je v resni življenjski nevarnosti. Pri padcu se je hudo poškodoval po vsem telesu, dobil pretres možganov, se ranil po obrazu in si zlomil medenico.

Ni hotela odpreti vrat stanovanja

Nenavaden dogodek je včeraj za kako uro skoro povsem ohromil Ul. Slataper in privabil kopico radovednežev. Težave je povzročila 34-letna T. Z., ki ni hotela ne zlepa ne zgrda odpreti vrat svojega stanovanja v prvem nadstropju. Pozno popolne so namreč pri njej pozvonili delavci Acega, ki so hoteli popraviti okvarjeno vodovodno cev. Delavce so poklicali stanovalci v pritličju, ko so na stropu opazili velik madež. Ena izmed cevi v kopalnici stanovanja v prvem nadstropju je namreč počila in premočila zid spodnjega stanovanja.

Delavci so nekaj časa zaman zvonili in skušali prepričati lastnico, da bi jim odprla. Ko so se naveličali, so poklicali karabinjerje, vendar niti oni niso mogli pregovoriti ženske. Končno so v Ul. Slataper 28 prispeli gasilci, ki so vdrl v stanovanje. Ženska je zagrozila, da se bo vrgla na cesto, zato so gasilci pod njenim oknom razpeli platno.

Na srečo pa se ni zgodilo nič hudega. Ko so gasilci stopili v stanovanje, se je T. Z. pomirila in delavci so se lahko končno lotili dela. Žensko so karabinjerji odpeljali v center za mentalno zdravljenje pri Sv. Vidu.

Jutri božič srbske pravoslavne skupnosti

Jutri, 7. januarja, praznuje srbska pravoslavna skupnost svoj božič, ki je po julijanskem koledarju trinajst dni po katoliškem božiču.

Svečani obred bo jutri ob 10.50 v cerkvi sv. Spiridiona, danes popoldne pa skupnost po starem cerkvenem običaju praznuje božični predvečer, ki mu pravijo praznik »badnjaka«, v božični noči posvečene hrastove vejice.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama, sestra in nona

Marija Jericijo vd. Starez

Pogreb bo v ponedeljek, 9. t. m., ob 10. uri iz mrtvašnice glavne bolnice na pokopališču pri Sv. Ani.

Posebna zahvala dr. Jasni Jelenc in osebju I. pnevmološkega oddelka bolnice Santorio.

Žalujoči: sin Franko z ženo Tanjo, hči Silvana z možem Dušanom, sestre z družinami, vnuka Katja in Devan ter drugo sorodstvo.

Trst, Avče, Kanal, 6. januarja 1989

Žalovanju se pridružuje družina Sancin.

Ob izgubi drage mame Marije izrekajo Franku Starcu iskreno sožalje delovni kolegi

Založništva tržaškega tiska

Izgubile smo še eno našo veliko ljubezen. Umrl je dragi mož Milan, dober oče in ljubljeni nono

dr. Maksimilijan Golobič

Položile ga bomo v naš družinski grob v Ljubljani na Žalah v ponedeljek, 9. t. m., ob 15. uri iz 15. mrliške vežice.

Živel bo v naših srcih.

Globoko žaluječe žena Marjanca Hlavaty - Golobič, hčerka Veronika in pravnuhinja Petra.

Ljubljana, 6. januarja 1989

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama

Marija Šegina vd. Čuk

Pogreb bo jutri, 7. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v proško cerkev.

Žaluoja sinova Milko in Marjan z družino.

Trst, 6. januarja 1989

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

† Zapustila nas je naša draga mama, tašča, nona in pranona

Štefanija Gregori vd. Calzi

Dan in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Žalostno vest sporočajo: sin Karlo z ženo Marijo, hči Marta z možem Karlom, vnuki Giorgio z Danielo, Paulo, Kristina s Saškom, Viljam in pravnik Boris.

Padriče, 6. januarja 1989

Ob smrti drage mame Štefanije izreka upravni odbor Gozdne zadruge iskreno sožalje predsedniku nadzornega odbora Karlu Kalcu in družini.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Ruggera Schiozzija

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin. Posebna zahvala g. župniku za občutene besede, cerkvenim pevkom in darovalcem cvetja.

SVOJCI

Ricmanje, 6. januarja 1989

Namesto zabave nenaden padec z vrtiljaka

Prijeten večer 21-letnega Alberta Munisa z Lonjerske ceste 1/4 se le za las ni sprevrgel v tragedijo. Fant se je s prijatelji odpravil na trg pred športno palačo, kjer so pred prazniki postavili vabljiv lunapark. Nesreča se je zgodila, ko je Munis stopil na vrtiljak. Iz še nepojasnjenih razlogov je namreč nenadoma izgubil ravnotežje in omahnil na tla. Padec ga je tako omamnil, da ni mogel več vstati.

Cez nekaj minut je ranjenega mladeniča opazil upravitelj vrtiljaka, ki je takoj poklical Rdeči križ. Bolničarji so ranjenca naložili v rešilni avtomobil in ga odpeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelku začasno opazovanje in mu napovedali tri tedne zdravljenja.

Upravitelj vrtiljaka je policistom povedal, da je nekaj minut pred nesrečo videl Munisa, ko si je ravnokar privezoval varnostni pas. Ker je vrtiljak še naprej normalno deloval, v trenutku nezgode ni bilo mogoče ugotoviti, zakaj je prišlo do nje.

pismo uredništvu

Tržaški upokojenci in novoletno družabno srečanje

Spoštovano uredništvo

Kako je vabilo na novoletno srečanje za upokojence, ki so povečini sami in družbe potrebni vabljuvo, smo se lahko prepričali ob pogledu na popolnoma zasedeno dvorano.

Vsi smo prihiteli na ta praznik z upanjem, da bomo preživeli prijeten večer, kjer se bomo srečali s prijatelji in znanci, s katerimi se bomo marsikaj pogovorili, marsikatero našo lepo pesem zapeli in se ob zvokih prijetne glasbe veselo zavrteli.

Prepričana sem, da so nam organizatorji vse to privoščili; pripravili so nam tudi dobro zakusko.

Prijetno je bilo gledati vse te naše, še tako številne in čvrste upokojence, kako so se veselo pozdravljali in pomenkovali na vseh koncih in krajih, dokler... ni začela igrati godba, ki je igrala vse premočno in brez najmanjšega odmora.

Konec je bilo pogovorov in takoj je bilo jasno, da petja ne bo; edino, kar nam je ostalo, da smo lahko zaplesali. Tisti, ki niso plesali, so sedeli ob mizah, poslušali in molčali, ker se je bilo pogovarjati nemogoče.

Kako sem si takrat zaželela, da bi nam igral "nežni glas harmonike" in bi ob njeni spremljavi lahko prepevali naše lepe narodne pesmi, kot je bilo to takrat na zadnjem novoletnem družabnem srečanju leta 1986, kjer smo vsi pozno v noč veselo plesali in prepevali. Takih srečanj si vsi še želimo!

Olga Ban

Befana v jami pri Briščikih

Prijazna starka Befana, ki po starem italijanskem ljudskem običaju obdaruje otroke na dan sv. treh kraljev, bo tudi letos na svoji metli "poletela" do malčkov in jim v vreči prinesla pisana darila. Otroci bodo s svojimi starši pričakali to dobro čarovnico v jami pri Briščikih.

Ljubko popoldne, polno pričakovanja, v sugestivni kraški jami, prirejajo kot običajno speleologi planinskega društva Alpina delle Giulie in C.A.I. ter tržaška Avtonomna letoviščarska ustanova. Udeleženci bodo danes skupno preživeli pravilčno popoldne od 14.30 do 16. ure. Befana se bo nekajkrat spustila do malčkov po sto metrov dolgi vrvi s težko vrečo na rami in metlo v roki. Otroci, ki še niso dopolnili 12. leta starosti, bodo lahko vstopili brezplačno, saj gre vendarle za "njihov" praznik.

Ob koncu bodo prireditelji ponudili odraslim udeležencem znameniti gran-pampel, posebno močno pijačo, ki jo znajo pripraviti samo speleologi, saj le oni poznajo vse sestavine tega napitka.

Prispevki za Armenijo

Uprava Občine Zgonik zbira prostovoljne prispevke občanov za pomoč prebivalstvu Armenije, ki jo je pred kratkim opustošil strahoten potres. Kdor namerava oddati svoj prispevek, lahko to stori na sedežu Občine - računovodski urad - vsak dan od 8. do 14. ure, ob torkih in četrtkih tudi od 15. do 18. ure, do vključno 31. januarja 1989.

Po tem datumu bo občinska uprava oddala nabrani denar preko Ministrstva za civilno zaščito v korist prizadetemu prebivalstvu Armenije.

gledališča

VERDI

Prihodnja opera na repertoarju je Puccinijeva MADAME BUTTERFLY, ki bo na sporedu 17. januarja 1989.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1988/89

Danes ob 16.00 in ob 20.30 bo Komika Teatro predstavil Monico Vitti v delu B. Hechta in C. MacArthurja PRVA STRAN. Režija Giancarlo Sbragia. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 10. do 22. t. m. bodo na sporedu Goldonijeve PRIMORSKE ZDRAHE v izvedbi Venetoteatra. Režija Gianfranco De Bosio. V abonmaju: odrezek št. 5. Predprodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Jutri, 7. t. m., ob 20.30 se bo gledališka skupina Geppya Gleijesesa predstavila z delom LA PALLA AL PIEDE Georgesa Feydeaua. Režija Armando Pugliese. V glavnih vlogah nastopajo Arnoldo Foà, Geppy Gleijeses, Mila Vannucci in Marilu Prati.

čestitke

Danes praznuje svoj 85. rojstni dan JOSIPA OTA vd. SLAVEC iz Doline. Vse najboljše ji želijo vsi domači.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert S. ACCARDA (violina) in B. CANINA (klavir).

Glasbena matica Trst - Koncertna abonmajska sezona 1988/89 - v sredo, 11. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu KVARTET - Stelia Doz - sopran, Giorgio Blasco - flavta, Ennio Guerrato - kitara, Patrizia Tassini - harfa. Na sporedu: Sofianopulo, Coral, Vidali, Stravinski. Prodaja vstopnic v Pasaži Protti - Utat in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 **L'orso**, r. Jean Jacques Annaud, i. medvedek La Douce in medvedinja Bart, Tcheky Karyo, Jack Wallace; ob 23.45 premiera: **Le cose cambiano**, ZDA 1988, r. David Mamet, i. Don Ameche, Joe Mantegna.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 **Chi ha incassato Roger Rabbit**, kom., ZDA 1988; r. R. Zemeckis; i. B. Hoskins, C. Lloyd.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.30, 21.45 **Red e Toby nemiciamici**, Walt Disney.

NAZIONALE I - 15.20, 22.15 **Fantozzi va in pensione**, kom., It., r. N. Parenti, i. P. Villaggio.

NAZIONALE II - 15.20, 22.15 **Caruso Pascoski (di padre polacco)**, kom., It., 1988, r. in i. Francesco Nuti.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **La scarpetta e la rosa**, (Cenerentola).

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 **Un mondo a parte**, i. Barbara Hershey.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **Rambo III**, pust., ZDA 1988; r. P. MacDonald; i. S. Stallone.

MIGNON - 16.30, 22.15 **Donne sull'orlo di una crisi di nervi**, dram., Šp. 1988, r. Pedro Almodovar; i. Carmen Maura, Antonio Banderas.

EDEN - 15.30, 22.10 **Fantasie morbose**, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **Oxford University**, kom., ZDA 1987, r. R. Boris; i. Rob Lowe, Ally Sheedy.

CAPITOL - 15.45, 22.00 **Prima di mezzanotte**, i. Robert De Niro.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **U2 - Rattle and Hum**.

ALCIONE - 16.30, 22.10 **Biancaneve e i 7 nani**, ris., 1937, 83', prod. Walt Disney.

RADIO - 15.30, 21.30 **Peccati del giorno dopo**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Franciška 20 - je odprta razstava slikarja KLAVDIJA PALČIČA - risbe in grafika.

V galeriji Cartesius bodo jutri, 7. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slikarke Adriane CICOGNANI. Razstava bo odprta po običajnem urniku do 19. januarja.

V galeriji Rettori Tribbio 2 - Piazza Vecchia 6 - bodo jutri, 7. t. m. ob 18.00 odprli razstavo kitajskega slikarja ZHOU ZHI WEIJA.

razna obvestila

Tržaški partizanski pevski zbor P. Tomažič obvešča, da bo v nedeljo 8. t. m., ob 9.30 v prostorih TPZ seja glavnega odbora.

Slike o proslavi ob 100-letnici Ciril-Metodove šole, ki jih je posnel Mario Magajna so na ogled v Tržaški knjigarni.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 6. januarja 1989

TRIJE KRALJI

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37 - Dolžina dneva 8.52 - Luna vzide ob 6.57 in zatone ob 14.48.

Jutri, SOBOTA, 7. januarja 1989

SVETOSLAV

PLIMOVANJE DANES: ob 2.06 najnižja -4 cm, ob 7.51 najvišja 47 cm, ob 15.02 najnižja -65 cm, ob 21.51 najvišja 31 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 2,7 stopinje, zračni tlak 1022,9 mb pada, brezvetrje, vlaga 81-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,4 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILA SE JE: Giulia Parovel.

UMRLI SO: 32-letna Maria Skandul, 62-letni Loris Pagan, 69-letni Igino Marangon, 89-letna Fernanda Beninich, 83-letna Zola Masutti, 71-letni Domenico Rossini, 63-letni Ezio Gherzil, 72-letni Giovanni Corsi, 83-letna Giovanna Babudri, 89-letna Valeria Kanauz, 68-letni Mariano Marion, 82-letna Adele Stefani, 81-letni Ludovico Denich, 52-letna Renato Slama, 92-letna Luigia Giacominsich, 91-letna Antonia Milossa.

OKLICI: šofer Salvatore Pusateri in gospodinja Giuseppina Santoro, frizer Luigi Di Maio in prodajalka Roberta Latin, kurir Maurizio Grison in gospodinja Claudia Bronzi, uradnik Claudio Radoicovich in uradnica Antonella Doz, trgovski agent Antonio Ruggiero in učiteljica Laurene Sandra Orel, instalater Giorgio Cocoluto in uradnica Patrizia Leone Lionetti, zidar Gaetano Lo Presti in uradnica Marina Ricci, terapevt Fulvio Fonda in poklicna bolničarka Marina Schilirò, tapetnik Cristiano Roncelli in potovalni agent Cecilia Leoni, predstavnik Umber-to Lavazzo in fizioterapevtka Giulia Sanson, uradnik Giampiero Prester in univerzitetna študentka Cristina Bonadei.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 2., do sobote, 7. januarja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramar-ski dvored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramar-ski dvored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 35, Trg Ospedale 8. **BOLJUNEC** (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Petek, 6. januarja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 13.00 do 20.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramar-ski dvored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramar-ski dvored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - od 8.30 do 13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Zveza cerkvenih pevskih zborov priredi BOŽIČNI KONCERT v nedeljo, 8. januarja, ob 16. uri v stolnici sv. Justa v Trstu in v nedeljo, 15. januarja, ob 17. uri v župnijski cerkvi v Dekaniji.

ANPI-VZPI prireja v soboto, 14. januarja, tradicionalno DRUŽABNO VEČERJO. Razne informacije nudi in prijave sprejema pokrajinski sedež VZPI-ANPI - Ul. Crispi 3, tel. 730306 ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8.30 do 12.00 ali pa vaše sekcije VZPI-ANPI.

ZZB - NOV Štorje pri Sežani in VZPI-ANPI Prosek-Kontovel prireja PROSLAVO OB 45-LETNICI OBEŠANJA 16-LETNEGA PARTIZANA MARJANA STOKE v nedeljo, 8. t. m., ob 10.30 v Štorjah. Sodelovali bodo: Godbeno društvo Prosek, MPZ V. Mirk, ŽPZ Prosek-Kontovel ter mladinci iz Štorij z recitacijami. Govornika bosta predstavnika ZZB NOV občine Sežana in VZPI-ANPI tržaške pokrajine.

Mladinski dom Boljunec priredi BOŽIČNI KONCERT jutri, 7. t. m., ob 20. uri v vaški cerkvi. Nastopajo: domači ženski pevski zbor, zbor s Kolonkovca in zbor ob Sv. Antona Novega, vmes bo nagajevanje ex tempore na božični motiv, Božično misel bo imel prof. Vinko Beličič.

Sekcija VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec, s sodelovanjem osnovne šole priredi PROSLAVO V SPOMIN PADLIH TO-VARIŠEV 10. 1. 1989 ob 20. uri v prosvetni dvorani v Borštu.

SKD Tabor - Prosvetni dom Opčine v nedeljo, 8. t. m., ob 17. uri gostuje amaterski oder J. štoka z veseloiigro Josipa Tavčarja LOČITEV. Režija Drago Gorup.

prispevki

V spomin na Tamaro Petaros darujeta Darja in Marino Carli 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Tamare Petaros darujeta Nadia Renar in Leone z družino 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Tamaro darujeta Peter in Tatjana Suhadolc 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Ivana Počkaja daruje družina Drnovšček 30.000 lir za ŠZ Sloga.

V počastitev spomina ob 45-letnici mučeniške smrti brata Marijana Štoke daruje sestra Štefanija 50.000 lir za ZKMI Marjan Štoka Prosek-Kontovel.

V spomin na Marija Ukmar-Prijevec, Zdravka Kanteta in Antona Husuja daruje Vida Gerlanc - Mennucci 15.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V počastitev spomina ljubljenege moža Pierina Cesarja daruje žena Marta 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Kontovel.

V isti namen darujejo Marija Stemberger vd. Rustja 10.000 lir za Zvezo borcev Boljunec ter Gička in Pepi Zgrada 15.000 lir za ŠD Kontovel.

Za potresence v Armeniji daruje Nino Signoracci 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Slave Cotič daruje Danica Bogatec 10.000 lir za Godbeno društvo Vesna.

V spomin na pok. Slavo Cotič darujeta Danila in Viljen 20.000 lir za Godbeno društvo Vesna.

Ob 25. obletnici smrti Alojza Bukavca darujejo žena Ida in otroci 50.000 lir za FC Primorje.

Namesto cvetja na grob Tamare Petaros darujeta Sergij in Alda Sancin 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na prerano preminulo hčer-kico Tamaro daruje družina Petaros 200.000 lir za Slovensko zamejsko skavtsko organizacijo, 200.000 lir za OPZ Vesela pomlad, 200.000 lir cerkev sv. Jerneja na Opčinah, 200.000 lir za Košarsko sekcijo ŠD Polet - Opčine in 200.000 lir za YK Čupa - Sesljan.

V spomin na Tamaro Petaros daruje Zmaga Vidali z družino 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Olge Škergat por. Renar daruje družina Krnec (Krmenska 264) 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob priliki smrti Pavle Marc daruje Milan Čuk z družino 100.000 lir za Godbo V. Parma.

Namesto cvetja na grob Pavle Marc daruje Sergio Milkovič 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Tamare Petaros daruje Milan Čuk z družino 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na pok. Zdravka Kanteta darujejo Savica in Erika 15.000 lir ter Pepi Cibic z družino 15.000 lir za Sklad M. Čuk.

Družina Lokatos (Trebče) daruje 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Hermine Sturm darujeta družini Fonžari in Žerjal 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Tamare Petaros darujejo Marino Danieli z družino 50.000 lir ter Angelca Malalan, Zvonko, Marta in Darko 100.000 lir za Sklad M. Čuk.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1315,350	1305.—
Nemška marka	735,350	733,500
Francoski frank	215,340	214.—
Holandski florint	651,450	650.—
Belgijski frank	35,059	34,600
Funt sterling	2373,400	2355.—
Irski sterling	1966.—	1950.—
Danska krona	190,450	188,500
Grška drahma	8,846	8,300
Kanadski dolar	1105,900	1070.—

Tržaška knjigarna

obvešča

cenjene stranke, da bo

jutri, 7. t. m.,

zaprta zaradi inventure

mali oglasi

OSMICO je odprl Robert Pipan v Mavinjinah.

UVOZNO-IZVOZNO PODJETJE v Gorici išče uradnico/ka. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Uvoz-izvoz".

APE prodam, skoraj nov, po ugodni ceni. Tel. 824381 - ure delavnice.

PRODAM novo peč na drva ali premog, z možnostjo kuhanja. Tel. 200865.

PRODAM fiat duna 60, eno leto star, metalizirane barve, z vsemi pripomočki za 8.500.000 lir. Tel. 822728.

PRODAM drva za kurjavo najboljše vrste, po želji tudi suha metrska. Tel. 0481/884161.

PRODAM pando 30 po ugodni ceni. Tel. 229224.

V ČASU marec/april (tri tedne) organiziram potovanje po Tajski po zelo ugodni ceni. Interesenti naj pišejo na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Tajska".

Namesto cvetja na grob Pavle Marc darujejo Eda Vidau, Irma Križmančič, Marina, Carmen in Wilma Milkovič 50.000 lir za Godbo V. Parma.

V spomin na drago ženo in mamo Olgo Škergat por. Renar darujeta mož Stanko in sin Maksimilijan 150.000 lir za MPZ F. Venturini.

V spomin na vse drage pokojne družin Guštin in Štrekelj darujeta Mira in Franc 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gabrovcu, 20.000 lir za FC Primorje in 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Ladija Križmančiča in Karla Kalca daruje družina De Giorgi 20.000 lir za KD Skala - Gropada.

V spomin na pok. starše in sestre daruje Ana Kralj iz Trebč 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Karla Kalca daruje družina Škabar (Repen 78) 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Angele in Stanota Ravbarja darujeta Julka in Miro Kalc iz Repna 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Karla Kalca daruje Francka Kalc (Gropada) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V počastitev spomina Marije Škerlavaj vd. Wilhelm daruje Angela Škerlavaj z družino 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V počastitev spomina Tončke in Danile daruje Angela Škerlavaj 20.000 lir za cerkev na Repentabru.

V spomin na Marijo Wilhelm daruje Pepi Starc 10.000 lir za gradnjo sedeža KPI na Opčinah.

Marčelo Tavčer daruje 10.000 lir za SKD Tabor.

Namesto cvetja na grob Pepija Piščanca darujejo Angela, Romano in Bruna Vitine 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Pepija Piščanca darujeta Mara in Marjo Vitine 20.000 lir za SPDT.

Namesto cvetja na grob Pepija Piščanca daruje Anda Jelincič - Andolšek 25.000 lir za SPDT.

Namesto cvetja na grob Pepija Piščanca darujeta Nataša in Rado Andolšek 25.000 lir za SPDT.

V spomin na svakinjo daruje Adalgisa Biekar 10.000 lir za KD I. Grbec in 5.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Namesto cvetja na grob Zdravka Kanteta daruje podjetje Velox 50.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Zdravka Kanteta darujeta Anica in Srečko Orel 25.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Zdravka Kanteta darujejo za FC Primorje: Fani Sardoč 30.000 lir, Danilo Kocman 15.000 lir, Marija Sardoč 20.000 lir, Oskar in Nelida Rustja 20.000 lir, Darjo Sardoč 30.000 lir ter Anica in Srečko Orel 25.000 lir.

V spomin na Zdravka Kanteta in Tonkota Husuja darujeta Alida in Vojko Pahor 50.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Iva Ščuko daruje Vojko Bukavec z družino 15.000 lir za FC Primorje.

V spomin na svoje starše darujeta Angel in Mara Blažina 20.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Žarkota Družino darujeta Vesna in Jordan 20.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt - Zabrežec.

5. 1. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	10,487	10.—
Švicarski frank	866,280	864.—
Avstrijski šiling	104,533	104,100
Norveška krona	199,900	197,500
Švedska krona	213,600	210,500
Portugalski eskudo	8,943	8,400
Španska peseta	1146,500	1090.—
Avstralski dolar	1146,350	1070.—
Jugoslov. dinar	—	0,210
ECU	1529,300	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedez 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Bette Davis je zapustila set filma Wicked Stepmother Coprnica samo za pol ure

HOLLYWOOD — Ni zaloputnila vrat. Kot se za gospo spodobi, je odšla s tiho in neuklonljivo odločnostjo, da bi zaščitila svojo strokovnost. Tako pojasnjuje v teh dneh Bette Davis, ki je pred nekaj meseci zapustila set filma Wicked Stepmother in se ni več vrnila na snemanje. Tedaj so se širile govorice, da je priletna igralka morala k zobozdravniku, sedaj pa Bette sama pojasnjuje, da je odšla, ker je režiser Larry Cohen žalil njeno delo in njeno strokovnost. Cohen namreč ni le prezrl njenih nasvetov, dovolil si je celo predelati scenarij. »V filmu,« je pred nekaj dnevi pojasnila nagubana filmska zvezda, »je veliko prizorov, ki niso sodili v scenarij. In to lahko trdim, ker sem scenarij prebrala zelo pozorno. Žal moram poudariti, da sem v nekaj tednih dela v Los Angelesu doživela vrsto zelo vulgarnih epizod.«

Globoko užaljena je Bette Davis odšla. In kot se za zvezdo njenega ranga spodobi, ne da bi obvestila kogarkoli. Največjo škodo pa je zaradi njenega odhoda imela zavarovalna družba, ki je morala odšteti milijon dolarjev odškodnine, da bi krila nepredvidene stroške, ki so nastali ob nepričakovanem odhodu zvezdnice.

Bette Davis bo tako nastopala le v prvi pol uri filma Wicked Stepmother, ki bo 27. januarja predstavljen ameriški publiki. Režiser je bil prisiljen popraviti scenarij in omejiti vlogo priletne zvezdnice, ki naj bi podajala lik hudobne coprnice. V prvotni zamisli bi Davisova morala spremeniti mačko v mlado in prikupno Francesco Dellero, pod silo razmer pa je Cohen s svojo »čarobno palico« kar sam spremenil priletno gospo v mlado Francesco.

V teh dneh o odhodu Davisove plamti polemika. Režiser pravi, da je igralka zapustila set, ker ni zdržala ritma dela, Davisova zagotavlja, da je odšla, ker jo je Cohen globoko užalil. Kakorkoli že, pa je Bette Davisovi treba priznati, da osmim križem navkljub uspe še vedno pritegniti pozornost novinarjev in javnega mnenja. In to počne z njej lastnim gosposkim šarmom.

Spet Gaspare in Zuzzurro za zabavo pred tv ekrani

Gaspare in Zuzzurro (na sliki) se bosta kot priložnostna glavna urednika varieteja Emilio prikazala na malih ekranih tudi nocoj. Zasebna televizijska mreža Italia 1 bo namreč ob 23.45 ponavljala krstno oddajo tega novorojenega zabavnega ciklusa. Spet se bomo torej lahko kratkočasili ob nenavadnem tolmačenju vesti in zbadljivih komentarjih na račun »resnega« časnikarstva

Brez strahu: tudi nocoj bo variete!

Če si je mogoče kdo od vas že začel puliti lase, ker je državna televizijska mreža premaknila tradicionalni zaključek noveletne loterije na sobotni večer, naj s tem nesmiselnim početjem kar odneha! Za Befanin variete je namreč poskrbel Berlusconijev Canale 5. Prav zaradi te nepopoljšljive italijanske navade, da se 6. januarja s prazniki zaključi tudi že »klasični« Fantastico, so se na Canale 5 odločili, da bo sicer sobotni variete Odiens na sporedu nocoj ob 20.30. Zagrizeni ekranomani imajo tako edinstveno priložnost, da si v časovnem razmahu pičlih dveh dni obližejo prste ob dveh varietejih. Odiens je namreč nastal kot »antagonist« fantastičnim sobotam na RAI: tv gledalec se je pač moral vsakič odločati, pred težavno izbiro niso bili postavljeni edinole tisti srečneži, ki so enega od dveh varietejev posneli na videoregistrator...

Nocojsnja izredna oddaja Odiensa pa le obeta nekaj zanimivosti: potekala bo v znamenju dobrosrčnosti, najrazburljivejši bo nastop angleškega brivca, ki bo skušal izboljšati svoj rekord in v poldrugi minuti obriti kar pet moških...

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nadaljevanka: Non basta una vita 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci 10.30 Dnevnik 10.40 Ci vediamo alle dieci (2. del) 11.00 Maša 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Glasbena oddaja: Disco-ring 15.00 Mladinska oddaja: Bigl, vmes igre in risanke 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Kviz: Domani sposi 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Variete: Golden Circus (vodi Liana Orfei) 22.00 Dnevnik - zadnje vesti 22.10 Rubrika: Cinema! - Po-dobe, zgodbe in protagonisti 23.10 Film: Non siamo angeli (kom., ZDA 1966, r. Michael Curtiz, i. Humprey Bogart, Aldo Ray, 1. del) 24.00 Dnevnik in vreme 0.10 Film (2. del)	RAI 2 7.00 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Variete: Patatracc Speciale Befana, vmes nani-zanke 10.45 Rubrika: Trentatrè 10.55 SP v smučanju: moški smuk (iz Laaxa) 12.00 Variete: Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik in vreme 14.00 Nan.: Saranno famosi 14.45 Kviz: Argento e oro 15.30 SP v smučanju: ženski veleslalom in moški smuk (povzetki) 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Rubrika o zdravju in estetiki 18.20 Dnevnik - športne vesti 18.35 Nanizanka: Il commissario Köster 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, sport 20.30 Variete: Fate il vostro gioco 22.15 Dnevnik 22.25 Variete: Indietro tutta! 23.25 Dnevnik - zadnje vesti 23.50 Glasbena oddaja: International DOC Club 0.40 Film: Situazione disperata ma non seria (kom., ZDA 1966, r. Gottfried Reinhardt, i. Alec Guinness, Michael Connors)	RAI 3 9.25 SP v smučanju: ženski veleslalom, 1. tek (iz Mellaua) 10.30 Risanka: Bugs Bunny 11.00 Variete: Black and Blue 11.15 Nadaljevanka: Destinì 11.55 Ženski veleslalom (2. tek) 13.00 Informativna oddaja: Zvok in podoba 14.00 Film: Carosello napoletano (kom., It. 1974, r. E. Giannini) 16.05 Umetnostno drsanje 17.00 Nadaljevanka: Destinì 17.45 Risanka: Bugs Bunny 18.00 Dokumentarec: Geo 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dok.: Pred 20 leti 20.00 Aktualnosti: Io confesso 20.30 Tednik o pustolovščinah in zanimivostih: Alla ricerca dell' arca (vodi Mino Damato) 21.25 Dnevnik 21.45 Alla ricerca dell' arca (2. del) 23.35 Dnevnik, nato jahanje (iz Rima) 23.55 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti	RTV Ljubljana 1 9.25 SP v smučanju: ženski veleslalom (prenos iz Mellaua) 10.15 Domači ansambli: Fantje s Krasa 10.50 SP v smučanju: moški smuk (neposredni prenos iz Laaxa) 11.55 SP v smučanju: ženski veleslalom, 2. tek 12.55 Smučarski skoki (prenos iz Bischofshofna) 16.15 Video strani 16.30 Dnevnik 16.45 Mozaik. Tednik (pon.) 17.40 SP v smučanju: ženski veleslalom (posnetki) 18.20 Spored za otroke in mlade: Drejček in trije Marsovčki (1. del) 18.40 Nadaljevanka: Vrnitev antilope (zadnji del) 19.05 Risanka, TV okno 19.17 Naše akcije 19.30 Dnevnik in vreme 20.00 Poročilo s seje predsedstva SZDL Slovenije 20.20 Nadaljevanka: Miami Vice (1. del) 21.50 Dnevnik 22.05 Film: Ljubezen in denar (pust., ZDA 1982, r. Jamesy Toback, i. Klaus Kinski, Ray Sharkey)	TV Koper 9.25 in 11.55 SP v smučanju: ženski veleslalom 12.50 Smučarski skoki 13.30 TVD Novice 15.00 Košarka 16.00 TVD Novice 16.10 Sport spektakel 18.50 Dnevnik 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: OPČINE — Zrebanje Zlato na Opčinah BOHINJ — Nadaljevanje kongresa radikalcev TRST — O decentralizaciji v deželi Furlaniji-Juljski krajini TRST — Ali je v kavi res preveč kofeina? 19.30 TVD Stičiče 20.00 Nanizanka 20.30 Rally Pariz-Dakar (13. etapa) 21.00 Ameriški football NFL 22.30 TV novice 22.45 Rubrika: Sottocanestro 23.45 Ženski veleslalom (povzetek) RTV Ljubljana 2 19.00 Ansambel Marela 19.30 Dnevnik 20.05 Koncert: Operni zbori 22.00 Skupščinska kronika 21.55 En avtor - en film	RADIO TRST A 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Glasbeni listi; 9.00 Maša; 9.45 Glasbeni listi; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: Zvezdica zaspanka; 10.50 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Ženske in politika; 12.40 Zborovska glasba; 13.20 V našem prostoru: Glasba po željah, Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: Pravilni svet v barvah; 14.30 Zapis in glasba; 15.00 Roman: Moj Kras (2. del); 15.15 Lahka glasba; 16.00 Radijski oder: Kristus se je rodil v Trstu; 16.30 Lahka glasba; 17.00 Mi in glasba: koncert božičnih pesmi; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.00 Zaključek sporedov. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radijska šola; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasba; 11.05 Za starejše občane; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Čestitke poslušalcev; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambel A la carte; 20.00 Slovencem po svetu, vmes Mladi mostovi, Oddaja za pomorščake; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno.
CANALE 5 8.00 Nanizanka: I Jefferson - Il re dei noiosi 8.30 Film: Hollywood o morte (kom., ZDA 1956, r. Frank Tashlin, i. Jerry Lewis) 10.35 Kvizi: Cantando vantan-do, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito (vodi Corrado), 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie (vodi Marco Predolin) 15.00 Film: Il gatto milionario (kom., ZDA 1962, r. Arthur Lubin, i. Ray Milland, Jan Sterling) 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 C'est la vie, 17.55 O.K. Il prezzo è giusto! 19.00 Kviza: Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro) 20.30 Variete: Odiens 22.45 Aktualnosti: Forum 23.30 Variete: Maurizio Costanzo show 0.50 Rubrika: Première 1.00 Nanizanki: Attenti a quei due - Milord in pericolo, 2.00 Sceriffo a New York - Assalto a Fort Apache	RETE 4 7.30 Nanizanke: Lou Grant, 8.20 Adam 12, 8.50 Petrocelli 9.50 Film: Perdono (kom., It. 1966, r. Ettore Fizzarotti, i. Caterina Caselli) 11.30 Nanizanki: Cannon, 12.30 Arabesque 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Film: Gerarchi si muore (kom., It. 1961, r. G. Simonelli, i. F. Franchi, C. Ingrassia) 17.00 Nanizanki: La grande vallata, 18.00 New York New York 19.00 Vesti: Dentro la notizia 19.30 Nanizanka: Lottery 20.30 Film: Venere imperiale (biog., It. 1962, r. Jean Delannoy, i. Gina Lollobrigida) 23.25 Film: La spada degli Orleans (pust., Fr. 1959, r. André Hunebelle, i. Jean Marais) 1.45 Nanizanki: Vegas, 2.45 Missione impossibile ITALIA 1 7.30 Otroška oddaja 10.00 Nanizanke: Broomer, 10.30 L'uomo di Singapore, 11.30 Mork e Mindy	12.00 Otroška oddaja 14.00 Varieteja: Smile, 14.20 Megasalvishow 14.30 Glasbena oddaja: DeeJay Television 15.00 Nanizanka: I ragazzi del computer 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.30 Nanizanke: Supercar, 19.30 Happy Days, 20.00 Arriva Cristina 20.30 Film: Nevada Smith (western, ZDA 1966, r. Henry Hathaway, i. Steve McQueen, Arthur Kennedy) 22.50 Variete: Megasalvishow 23.05 Rally: Pariz-Dakar 23.35 Rubrika: Première 23.45 Variete: Emilio (vodita Gasparre in Zuzzurro, pon.) 1.30 Nanizanka: Star Trek ODEON 8.00 Risanka 9.00 Nad.: Il segreto di Jolanda, 10.00 Agua viva 10.30 Kviz: La spesa in vacanza 11.00 Nad.: Agua viva 11.30 Kviz: La spesa in vacanza 12.00 Nanizanki: The cat, 12.30 Il supermercato più pazzo del mondo	13.00 Otroški variete: Sugar, vmes risanke 14.00 Nanizanka: Rituals 14.30 Nadaljevanka: Maria 15.45 Sugar... (2. del) 19.00 Filmske novice 19.30 Benny Hill Show 20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills 20.30 Film: Super Ninja (krim., Filippine 1987, r. Wu Kuo-Jen, i. Alexander Lou, Lou Mei) 22.30 Športna rubrika TMC 9.25 SP v smučanju: ženski veleslalom (1. tek) 10.30 Risanke 11.55 SP v smučanju: ženski veleslalom (2. tek) 13.45 Film: Musetta alla conquista di Parigi (ris.) 15.15 Risanke: David Crockett 16.10 Film: Risate a crepapelle (kom., 1985, r. Chuck Workman, i. Josh Mostel) 17.45 Rubrika: TV donna 18.45 Dokum. o naravi 19.15 Rubrika: Ogdalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: The Buddy sistem (kom., ZDA 1984, r. Glen	Jordan, i. Richard Dreyfuss) 22.25 Nanizanka: Il teatro di Ray Bradbury 23.00 Aktualno: TMC nocoj 23.15 Športne vesti TELEFRIULI 13.30 Nanizanka: Lo sceriffo del Sud 14.30 Risanke 15.45 Glas. odd.: Music box 17.30 Nanizanka: Aeroporto Internazionale 18.00 Nad.: Dama de Rosa 19.00 Nanizanka: La costa dei barbari 20.00 Ekološka rubrika: Zele-na dežela 20.30 TV film: La collina del diavolo (dram., It. 1986, r. V. Sindoni, i. Tony Munsante, 2. del) 21.45 Inf. odd.: Tigi 7 22.30 Nanizanki: Al banco della difesa, 23.30 Paper Moon 14.00 Družba 0.30 Rubrika: Il salotto di Franca 1.00 Inf. oddaja: News TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Spominski datumi; 6.10 Vremenska napoved in prometni servisi; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Zbori; 18.30 Popevke po telefonu. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.50 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Sanremo včeraj in danes; 8.25 Popevka tedna; 8.35 Glasba; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Čudovitih sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Pogovori; 11.43 Ansambel Casadei; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Pika na i; 13.00 Neposredno; 14.00 S polno paro; 14.33 Popevka tedna; 15.00 Popoldne ob treh; 16.00 Puzzle; 16.33 Tednik; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Dee-jay; 18.33 Mi in vi; 19.00 Stari spomini; 19.50 Jutri je drug dan.

Rekorden osebni promet na meji Lani nad 11 milijonov prehodov

Osebni in blagovni promet na mejnih prehodih na Goriškem je bil lani izredno živahen. Mejo je v obeh smereh prestopilo nad enajst milijonov oseb, prek mejnih prehodov je zapeljalo nad tri milijone avtomobilov, v blagovnem prometu pa so v obeh smereh zabeležili 139 tisoč tovornjakov, ali tretjino več kakor leto poprej. Tako izhaja iz poročila o dejavnosti obmejne policije na Goriškem, ki ga je časnikarjem včeraj posredoval poveljnik goriškega območja komisar Roberto Leo.

Na prvem mestu velja omeniti, da ob tolikšnem porastu prometa na meji niso ugotovili posebno hudih prekrškov in kaznivih dejanj. Mejni prehodi so nekakšna sita, kjer se ujamejo tako pozabljivi avtomobilisti, ki so pozabili plačati avtomobilsko takso, kakor prekaljeni "švercarji" in občani, ki imajo neporavnane račune s sodno oblastjo.

V tolikšni množici se zmeraj najdejo tudi grešniki, vendar podatki za lansko leto ne povzročajo posebne zaskrbljenosti, saj so v tako imenovanih fizioloških mejah.

Taka je ocena odgovornih in ni razlogov, da se s tem ne bi strinjali.

S čim so se pri obmejni policiji - poleg seveda stalnega pregledovanja potnih listin in nadzorovanja pretakanja oseb v obe smeri - ukvarjali?

Sodnim oblastem so zaradi raznih kaznivih dejanj prijavili 49 oseb, od teh je bilo 33 tujih državljanov, dve osebi so aretirali zaradi povzročenega hudega kaznivega dejanja, na meji pa so izvedli tudi štiri zaporne naloge.

Ugotovljenih je bilo 374 kršitev cestnega zakonika, 289 italijanskih državljanov pa je "pozabilo" plačati takso na potni list - z drugo besedo, na mejnih prehodih so se predstavili s potnim listom, vendar brez plačane takse.

Ilegalno prehajanje meje (iz Italije v Jugoslavijo) tudi v lanskem letu ni doseglo omembe vrednega obsega, saj so tak prekršek ugotovili le v šestih primerih. Drugače je seveda s prehajanjem meje v nasprotni smeri. Ilegalno je namreč v Italijo vstopilo 139 tujih državljanov, največ Jugoslovanov, Rumunov, Egipčanov, Irancev itd.

611 tujih državljanov so zavrnila na mejnih prehodih, medtem ko so "pospremili" iz države 520 tujih državljanov. Zaradi tehničnih pomanjkljivosti so na meji zavrnila 1622 vozil, štiri pa so zaplenili.

Zlasti v poletnih mesecih so poostri- li nadzorstvo nad tehnično opremlje-

nostjo tovornih vozil, posebej ob vstopu v Italijo. 87 tovornjakov so na meji zavrnila, največ zaradi izrabljenih gum.

Ob navajanju številčnih podatkov je nedvomno zanimiva tudi ugotovitev, da imetniki prepustnic in potnih listov teh dokumentov ne zlorabljajo in da so primeri ponarejanja dokumentov pravzaprav zelo redki. V letu dni so odvzeli le en potni list (italijanskemu državljanu) in tri prepustnice jugoslovanskim državljanom (zaradi neupoštevanja določil Videmskega sporazuma). Odvzeli so tudi 65 prepustnic italijanskim državljanom, v glavnem zaradi preselitve iz obmejnega območja.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da v osebnem prometu ohranja mejni prehod Rdeča hiša-Rožna dolina še zmeraj prvo mesto, čeprav so v zadnjih mesecih na mejnem prehodu pri Štandrežu zabeležili znaten porast prehodov.

O številu prehodov v posameznih mesecih sicer objavljamo posebno tabelo, s podatki za posamezne mesece. Opozorili pa bi radi vsaj na dva rekorda: mejo je v letu dni prestopilo nad enajst milijonov oseb (mišljeni so seveda prehodi v obe smeri) — največ v decembru, ko so našeli 1.084.000 prehodov, ali okrog deset tisoč več kakor v izrazito turističnem avgustu.

Osebni promet na meji v 12 mesecih lanskega leta

	S POTNIM LISTOM		S PREPUSTNICO		SKUPNO
	Ital.	Tujci	Ital.	Jugosl.	
JANUAR	149.376	102.411	371.378	217.965	841.130
FEBRUAR	145.644	111.878	342.506	220.874	820.902
MAREC	161.380	103.345	342.033	242.494	849.252
APRIL	164.212	137.196	373.148	268.583	943.130
MAJ	130.006	119.098	326.846	234.305	810.255
JUNIJ	168.346	136.085	322.267	233.645	860.343
JULIJ	190.490	138.079	358.930	244.619	932.118
AVGUST	324.519	141.120	372.106	236.020	1.073.765
SEPTEM.	198.604	120.115	379.515	230.723	928.957
OKTOBER	208.487	132.558	391.659	275.657	1.008.361
NOVEM.	234.804	110.858	377.868	239.927	963.457
DECEM.	284.810	166.402	378.962	254.234	1.084.408
SKUPNO					
1988	2.360.678	1.519.145	4.337.218	2.899.046	11.116.087

Štiri osebe ranjene v silovitem nočnem trčenju v središču mesta

Prizorišče nesreče

(foto Bumbaca)

Štiri osebe so bile ranjene v prometni nesreči, v sredo, nekaj pred 23. uro, v križišču Korza Italia in Drevoreda 24. maja. Iz še nepojasnjenih razlogov sta trčila peugeot 205, ki ga je uprav-

ljal 24-letni Roberto Grion doma iz Koprivnega, Ul. Dante 29 in alfa sud, last 26-letnega Maksuta Idriza iz Gorice, Ul. IX. avgusta 2. Na obeh vozilih je nastala velika gmotna škoda, medtem ko sta se voznika in sopotnici izmazali z lažjimi telesnimi poškodbami. Grion in Idriz bosta ozdravela v petih dneh.

Nekoliko resnejše poškodbe je zadobila 22-letna jugoslovanska državljanka Zijada Osmič, ki je sedela ob Idriziju v alfi sud. V trčenju je zadobila pretres možganov, zlom prvega rebra in zlom nosnice. Ponesrečenko so sprejeli na zdravljenje za mesec dni. Zdravi se v bolnišnici v Šempetru.

Zaradi lažjega pretresa možganov in poškodb na nogi se bo Grionova sopotnica 23-letna Roberta Battisti iz Gorice zdravila petnajst dni.

čestitke

Danes proslavlja 42. rojstni dan VILKO FRANDOLIČ - MIKLOV iz Doberdoba. Čestitajo mu vsi, ki ga imajo radi.

Sindikati zahtevajo srečanje z delodajalci

Slab obračun zaposlovanja mladih

Goriške sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL so te dni postavile predstavnikom združenj industrijcev in trgovcev zahtevo po srečanju, na katerem nameravajo preveriti izvajanje posebnih pogodb za strokovno usposabljanje in zaposlovanje mladih. Po treh letih veljave posebnega zakona, ki nudi delodajalcem precejšnje ugodnosti za zaposlovanje mladih (vendar s pogojem, ki ga narekuje zakon, da mlade tudi strokovno usposobijo), so pokrajinski tajniki treh sindikalnih zvez naredili obračun, v katerem navajajo nekaj pozitivnih, predvsem pa številne negativne plati pri izvajanju zakona.

Positivna plat je pravzaprav samo ena: ta, da so olajšave omogočile mnogim mladim prvo zaposlitev. To pa je po mnenju sindikatov tudi vse, kar se da pozitivnega izluščiti iz triletna izkušnje. Po drugi strani namreč ugotavljajo, da je za veliko večino mladih bila ta zaposlitev začasna: brž ko je potekel rok, za katerega so predvide-ne olajšave, so delodajalci v veliki večini primerov odslovili mlade. Nadalje ugotavljajo, da s pogodbami niso bila ustvarjena nova delovna mesta, pač pa so delodajalci večinoma nadomeščali upokojene delavce z novimi, ki bi jih itak zaposlili. To pomeni, utemeljujejo sindikati, da je zakon zgrešil cilj us-tvarjanja novih delovnih mest in se je

izrodil v niti zelo prikrito obliko javnega podpiranja podjetnikov s fiskalizacijo socialnih dajatev. Poleg tega je bilo skoraj povsem odsotno strokovno izobraževanje: mlade so izkoristili na slabših delovnih mestih, kjer se niso mogli naučiti ničesar. Vsako nadzorstvo, še obtožujejo sindikati, je bilo nemogoče: pristojni javni organi so se nadzorstvu odpovedali, sindikatom pa so ga delodajalci onemogočili, s tem da so izsiljevali mlade z odpustom, če so se skušali poslužiti svojih sindikalnih pravic.

Odtod torej zahteva po preverjanju z delodajalci, poleg katerega pa sindikati napovedujejo v kratkem tudi javni posvet o problematiki zaposlovanja mladih.

Negotovanja namenu šolskega srbnštva

Pred nekaj dnevi smo poročali o okrožnici šolskega skrbništva, ki je obveščalo javnost, da v šolskem letu 1989/90 ne bodo sprejemali vpisov v prve razrede treh osnovnih šol v Gorici in štirih v drugih krajih v pokrajini. Poročilo šolskega skrbništva je izzvalo val polemik zlasti v rajonih, kjer nameravajo ukiniti vpisovanje v prvi razred. Rajonski svet za Madonnino je

poslal goriškemu županu in občinskemu odboru protestno brzojavko, ki močno obsoja ukinitve predvpisovanja v osnovno šolo Renato Serra. Rajonski svet trdi, da ukrep sploh ne upošteva realnega položaja rojstev v tem mestnem rajonu. Poleg tega bi postopna ukinitve šolskega objekta močno oškodovala delovanja izvenšolskih krožkov, ki so v šolskem posloppju.

razne prireditve

Koncert božičnih pesmi bo v nedeljo, 8. t. m. ob 15. uri v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah. Sodelujejo Fantje izpod Grmade, Dekliški zbor Devin in Otroški zbor "Ladjica".

razna obvestila

Občina Sovodnje obvešča, da napovedanega avtobusnega izleta v Škofjo Loko, v nedeljo, 8. t. m., ne bo, zaradi premajhnega števila prijav.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »Rambo III«. S. Stallone.

VERDI 15.30-22.00 »Chi ha incastrato Roger Rabbit?«.

VITTORIA 15.15-20.20 »Red e Tobi, amici nemici«. Walt Disney.

Tržič

COMUNALE 16.00-22.00 »Un affare di donne«.

EXCELSIOR 14.00-22.00 »Rambo III«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 »Stabilizator«, ob 20.00 »Best seler«. Filmsko gledališče: 18.15-20.15 »Moje pasje življenje«.

ŠEMPETER 20.00-22.00 »Hawai«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine — Trg sv. Frančiška 4, tel. 530124

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore — Ul. F.lli Roselli 23 — tel. 410340

pogrebi

Jutri v Gorici: ob 12.30 Roza Sfiligoj iz mrliske veže glavnega pokopališča v cerkev v Podgori in na tamkajšnje pokopališče.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

GOSTUJE PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Joe Orton

Kaj je videl Butler

Režija: Radoslav Dorić

V ponedeljek, 9. januarja, ob 20.30 ABONMA RED A

v torek, 10. januarja, ob 20.30 ABONMA RED B

v Kulturnem domu v Gorici

Za ponedeljkovo predstavo vozi avtobus po običajnem voznem redu.

BIG FASHION

NOVO POSLOVODSTVO
MODNA OBLAČILA
ZA ŽENSKÉ -
MOŠKE - OTROKE

TRŽIČ
Ul. Duca d'Aosta 91-93

OD JUTRI DALJE
6 TEDNOV NEPREKINJENO
VELIKA PRODAJA

ob koncu sezone z
bajnimi popusti.
OBIŠČITE NAS!

Zbornik Jadranskega koledarja Bogat letopis in vrsta živih in dobrih člankov

O Jadranskem koledarju smo že pisali, a sedaj je čas, da nadrobneje pogledamo v njegovo vsebino. Kar na začetku lahko izrečemo oceno, da je Jadranski koledar tak zbornik, ki je domala nepogrešljiv, saj prinaša vrsto člankov, razmišljanj, raziskav, s katerimi dobimo celostno sliko, pregled dogajanja v zamejstvu, pronicanje v našo zgodovino in sodobnost. Letos je novi urednik zbornika Lojze Abram tematiko razširil še v mednarodne vzporednice, tako da je več kot 250 strani debela knjiga vsebinsko polna in pomensko verodostojna. Glede na to lahko odpremo krajši oklepaj z ugotovitvijo, kako bi v zamejstvu rabili revijo, ki bi se dotikala kulturne in družbene stvarnosti, saj prav Jadranski koledar dokazuje, da premoremo nekaj perez, ki bi znala kakovostno dopolnjevati naš bivanjski okvir in bi nas nemara iztrgala iz intelektualne megle, v kateri živimo.

Zbornik z letnico 1989 je lepo pregleden, z jasnim tiskom in obilico fotografskega gradiva, kar ga dela že na prvi pogled vabljivega. Tak je tudi koledarski del koledarja (oprostite igro besed), ki ob torkih, sredah, nedeljah, mesecih, itd. obeležuje še najpomembnejše dogodke, ki so se pripetili pri nas in v svetu ter opominja na nekatere (mnoge) obletnice, datume in osebnosti, ki bi se jih bilo treba spomniti med našim prebijanjem skozi leto. Sicer pa se »pisni« del Jadranskega koledarja kot običajno začne z uvodnikom predsednika SKGZ Klavdija Palčiča. Palčič v svojem prispevku Razočaranja, pritiški, krivice... vehementno analizira stanje naše narodne skupnosti in ugotavlja, da »neizpolnjevanje obvez do nje je še toliko bolj boleče, ker je, ob povsem drugačnem odnosu, ki ga je italijanska država znala izkazati do ostalih dveh narodnih manjšin — francoske v Dolini Aoste in še posebno nemške na Južnem Tirolskem, povsem jasno in neizpodbitno, da gre za pravo odlozno diskriminacijo.« Analiza predsednika SKGZ se nadalje ustavlja ob vprašanju financ, ob volitvah v prejšnjem letu in ugotavlja, da je naš jezik v naših krajih sploh doživel v letu 1988 najbolj grobe napade in najhujša omalovaževanja. Vsi ti dogodki so v nekakšnem protislovju, saj bo po letu 1992 vsakršna evropska odprtost zadobila konkretne gospodarske dimenzije, ob dogajanjih v naši matični domovini Sloveniji in sploh v Jugoslaviji pa se nakazujejo še vse večje novosti in dodatne možnosti tudi za naše obmejne kraje. Slovenci, ki v njih prebivamo, želimo dati svoj prispevek za nadaljnji razvoj vseh potencialnih možnosti. Italijanska država nam je dolžna to omogočiti, zaključuje Klavdij Palčič.

Nedosegljiv zaščitni zakon za slovensko manjšino; pod tem naslovom senator KPI Stojan Spetič ugotavlja, da se pasivnost Slovencev ni obrestovala, saj brez pritiska manjšine in demokratičnih sil ne bo mogoče ničesar doseči. Italijo moramo postaviti na zatožno klop pred evropsko javnostjo, saj se pripravljamo na vstop v Evropo, ne da bi bila civilizacijsko kos njenim tradicijam in kulturi.

Naslednji vsebinski razdelek Jadranskega koledarja vsebuje preglede in mnenja strokovnjakov za posamezna področja: Elio Fornazarič (gospodarstvo), Marko Kravos (slovstvo), Marij Čuk (gledališče) in Barbara Gruđen (likovna umetnost) pišejo o lanskim dogajanjih na teh toriščih, medtem ko Sander Tence analizira junijske deželne, pokrajinske in občinske volitve, nad katerimi se bomo morali zamisliti,

predvsem pa nad volilnimi premiki znotraj naše manjšine. Eno izmed ključnih vprašanj obstoja vsake manjšinske narodne skupnosti je šolstvo. O njem piše Pavel Stranj in ugotavlja, da je stanje zaskrbljujoče, čeprav je bilo opaziti v lanskem šolskem letu premik na bolje. Članek posreduje tudi primerjalne tabele vpisov in številčnost otrok v naših šolskih zavodih.

Letošnje leto (1989) bo tudi v znamenju mnogih obletnic, zaradi tega je urednik Abram povabil k sodelovanju nekatere izvedence, ki so zapisali izvirne članke o dvestoletnici slovenskega gledališča (Andrej Inkret), dvestoletnici francoske revolucije (Jaka Štular) in 140-letnici smrti Franceta Prešerna (Gregor Kocijan). Vsekakor pomembna strokovna beseda in tehten doprinos k vedenju o naši in evropski zgodovini, kar lahko rečemo tudi za članke o svetovno priznanem umetniku Zoranu Mušiču (Ivana Suhadolc), Andreju Budalu (Rudi Pavšič), Lavu Čermelju (Stanislav Renko) in Antoniu Cuffolu (Giorgio Banchig). Branko Marušič nadalje piše o prvi svetovni vojni po skušnjah in zgodovinskih spominih ljudi na Primorskem, medtem ko je izjemno zanimiv in svež prispevek Bogomile Kravos o gledališkem življenju v Trstu v 30. letih. Avtorica »pripoveduje« o štempiharih in njihovih gledaliških predstavah, »gibanju«, ki predstavlja v našem kulturnem življenju svojevrsten fenomen. V ta sklop sledov v času spada še prispevek Dorice Makuc o goriški judovski skupnosti, ki je ni več.

Jadranski koledar namenja pozornost tudi dogajanju v Benečiji, o čemer piše Aleksa Šušulic, in sicer o obisku v etnografskem muzeju v Bardu. Glede etnografije, čeprav ne gre povsem za to stroko, bi omenili še uniforme vojakov na soški fronti, o katerih piše Sergej Vrišer. V mladinsko problematiko bi se dalo vključiti poročili Milana Pahorja, ki piše o 35-letnici tabornikov Rodu Modrega vala in osmem mladinskem raziskovalnem taboru »Brda 88«. Zanimiv je zapis Jožeta Korena, ki je oktobra 1987 bil na turneji v ZDA s Tržaškimi oktetom. Tam je spoznal tri slovenske izseljenske družine iz Primorske in nastala je reportaža, ki bo brez dvoma zanimala bralce Jadranskega koledarja. Planinstvo in gostinstvo sta med najbolj priljubljenimi »konjički« Slovencev. O tem pišeata Dušan Jelincič in Odo Kalan. Slavica Plahuta se spominja Toma Brejca in njegovega deleža v NOB na Primorskem, Franc Udovč pa analizira razstavno dejavnost likovnih galerij v Trstu in ugotavlja, da je tržaška likovna stvarnost zelo provincialna.

Seveda, v zborniku ni moglo manjkati niti nekaj izvirne literature. Uredništvo se je najprej odločilo za ponatis eseja Borisa Pahorja o narečni pesnici Mariji Mijot. Eseg je predelan govor, ki ga je imel pisatelj leta 1963 v Prosvetnem domu na Opčinah ob predstavitvi zbirke »Souze in smeh«. V tem razdelku nadalje najdemo dva prozna sestavka in ciklus poezij. Marij Čuk je prispeval humoresko Nasvet strtemu srcu, Miran Košta novelo Ridi, pagliaccio..., Boris Pangerc pa ciklus poezij Glas odznotraj. Kot običajno zbornik zaključuje bibliografski pregled slovenskega tiska v Italiji, ki sta ga pripravili Ksenija Majovski in Magda Pavlič Maver.

Iz tega pregleda je očitno, da je letošnji Jadranski koledar zelo razgiban in vsebuje tako gradivo, ki bo zadovoljilo in zanimalo vse okuse. (mč)

PDG z vrtočlavo komedijo v Gorici in Trstu

Kaj je videl Ortonov Batler?

V ponedeljek bo v goriškem Kulturnem domu gostovalo Primorsko dramsko gledališče s komedijo J. Ortona Kaj je videl Batler. Gre za duhovito, smešno inscenacijo, kateri bodo sledili tudi tržaški gledalci, saj bo PDG v Trstu 13., 14. in 15. januarja

Prvenec tržaškega pisatelja Roberta Weberja

Dolga mladost Andreja W.

Pri založbi »Edizioni dello Zibaldone« je z naslovom »La lunga giovinezza di Andrea W.« (»Dolga mladost Andreja W.«) izšel prvenec tržaškega pisatelja Roberta Weberja. Vzel smo ga v roke z velikim veseljem, saj nas prvenci tržaških pisateljev še posebno zanimajo, in tudi z velikim pričakovanjem, ker smo ob koncu teh osemdesetih let izredno radovedni, kakšno pot bo ubrala mlajša generacija domačih književnikov po nemirnih izkušnjah in iskanjih v tem stoletju in ker smo obenem prepričani, da bo morala široka paleta zelo pozitivnih zgledov, ki gredo od Sveva do Tomizze, obroditi zlahtne sadove.

Naj takoj povemo, da nas Weberjev prvenec v tem pogledu ni razočaral. Gre namreč za pripovedno delo, ki v dobri meri upošteva tržaško poetično vzdusje, kakršno je nastalo v drugi polovici našega stoletja, a ga, žal, večina domačih kulturnih operaterjev še vedno skuša ignorirati. V mislih imamo tu predvsem odnos do resničnosti tržaškega družbenega življenja. Uradno ali, morda še bolj rečeno, v kulturno-političnem pogledu se namreč tržaško družbeno življenje še vedno deli na etnične, kulturne in anahronistično celo socialne rezerve. V resnici pa so se pregrade med rezervati že podrle, kot izhaja iz Weberjevega romana, ki obravnava tržaško življenje kot nedeljivo celoto in, dodali bi še, kot rezultanto najrazličnejših komponent, ki so se po močnih krčih končno prelile v homogeno, dasi svojevrstno kulturno in tudi poetično stvarnost. Kar pa je ob tem še najbolj razveseljivo, je to, da se Weber postavlja v to novo dimenzijo tržaškega duhovnega življenja na najbolj naraven in skoraj samo po sebi umeven način, to se pravi brez polemičnih ali čisto zgodovinskih namigovanj, ki naj bi služila kot opravičilo za njegovo poetično stališče. Pri tem ima najbrž tudi nekaj opravka dejstvo, da se je rodil leta 1952 in da mu je oče Nemec, mati pa Italijanka. In bržkone tudi dejstvo, da je zaradi študijev in dela preživel mnogo let svojega mladega življenja v Angliji in v ZDA. Spada torej v mlajšo generacijo, je sin mešanega zakona in vrh tega je doberšen del njegove vzgoje potekel izven rojstnega mesta. Vse to je nemara precej pripomoglo k njegovemu objektivnemu gledanju na

Trst. Vendar bi to, vsaj po našem, še ne zadostovalo, če bi mogle zunanje sile tržaškega kulturno-političnega prostora delovati nanj z učinkovitostjo iz preteklih desetletij, kar pomeni, da je danes ta učinkovitost dejansko mnogo manjša.

Pripovedni prvenec Roberta Weberja je v bistvu »Bildungsroman«, saj zaobsega vso dolgo mladost Andreja Weberja od rojstva v prvem desetletju našega stoletja pa do konca druge svetovne vojne ali, še točneje rečeno, do prvih povojnih let, ko se je že nekoliko polegel politični vihar okrog državne pripadnosti Trsta. Gre torej za več kot štirideset zelo značilnih in v marsikaterem pogledu prelomnih let v zgodovini našega mesta in prav v teh letih se izoblikuje vzgoja Andreja Weberja in naj bi se izoblikoval tudi njegov značaj. Rekli smo, »naj bi se izoblikoval tudi njegov značaj«, ker je v resnici Andrej take narave, da ga zunanji dogodki puščajo hladnega, neprizadetega, kot bi praktično ne obstajali. Zaprt je vase, a ne introverzen. Dejstvo je, da ga od rojstva zaposlujejo le vprašanja, ki so v zvezi z neposredno sedanjostjo. Kar je bilo in kar bo, ga ne zanima. Zato odklanja prav tako preteklost kot prihodnost. Ustvarjen je tako - ali vsaj tako kaže -, da duševno ni v stanju, da bi se ukvarjal s stvarmi, ki niso v neposredni zvezi s konkretnimi vprašanji vsakdana. Njegova vzgoja je zaradi tega zelo posebne vrste, saj občuti le, da se tako izrazimo, »filozofsko« atmosfero dogodkov, sredi katerih se znajde, in ne občuti njihove zgodovinske teže, to se pravi, njihovih očitnih ali prikritih kulturnih, političnih in socialnih pomenov. Tako je vsaj videti navzven. V resnici pa morda ni tako. Morda je bila tudi njegova narava konec koncev produkt časa, v katerem je preživel mladost. Fašizem ga namreč ni pritegoval in preziral je tiste, ki so ga podpirali iz osebne koristi ali iz strahopetnosti. Prva svetovna vojna se mu je zaradi mešane krvi, ki se mu je pretakala po žilah, zdela nesmiselna. In prav tako nesmiselna se mu je zdela tudi druga svetovna vojna. Živel je torej v času, ki ga ni mogel razumeti in ki po njegovem ni imel osnove v preteklosti in nobene perspektive v prihodnosti. Zato se je skoraj nagonsko zatekal k uživanju trenutka, to se pravi k reševanju lastne eksistence, pa čeprav ni vedel točno, zakaj in čemu bi jo moral rešiti. In v tem pogledu je torej tudi izoblikovanje njegovega značaja posledica vzgoje v tržaškem vzdušju prve polovice našega stoletja in spada v duha pravega, celo klasičnega »Bildungsromana«.

Ni dvoma, da je vsaj po našem glavna zasluga Weberjevega prvenca prav v tem in sicer v neprizadetem, hladnem, skoraj krutem opisu duhovnih in dušev-

nih okoliščinah, v katerih so dozorele tržaške generacije do prvih povojnih let in ustvarile kulturne, še prej ko zgodovinske pogoje, ki so značilni za sedanjost našega mesta.

Kar pa se tiče zgolj pripovedne in poetične plati Weberjevega prvenca, moramo reči, da nas je prijetno presenetila odčarana, skoraj matematična točnost, s katero podaja pisatelj svojo vse prej ko lahko in hvaležno snov. Človek ima občutek, da med Weberjem avtorjem in Weberjem protagonistom romana ni nobene razlike, kar pomeni, drugače povedano, da je popolno soglasje med objektivnim in subjektivnim aspektom pripovedovanja. To daje prozi mladega pisatelja poseben čar, ki je predvsem v tem, da ostajajo poetični tresljaji v ozadju, kot da bi si jih pisatelj sramoval, a so kljub temu vedno prisotni in odmevajo v bralčevi podzavesti in jo venomer dramijo z mehko otožnostjo. Škoda le, da se pripovedovanje, ki se v glavnem opira na poročanje in samo izjemoma na dialog, prekine prav v trenutku, ko bi moral protagonist v zrelih letih pokazati, do kakšnih in katerih realnih zaključkov ga je pripeljala vzgoja, ki je je bil deležen v dolgi mladosti. Zato izpade delo kot nedokončano. Vendar je morda tudi ta prijem v skladu z najintimnejšim poetičnim svetom Roberta Weberja, ki odklanja strastne izbruhe, izhajajoče iz nasilnih konfliktov in verjame le v moč diskretne melanholije, ki se nikoli ne začne in se nikoli ne konča v človeku, ker je v njem vedno prisotna, ne glede na to, kar počneja.

Za zaključek lahko torej rečemo, da je na prizorišče tržaškega pripovedništva stopil pisatelj, od katerega lahko mnogo pričakujemo.

JOSIP TAVČAR

Nova premiera v Cristallu

V soboto se bodo v gledališču Cristallo prvič v letošnji sezoni odprla vrata. V okviru abonmaj-ske sezone gledališča La Contrada bo namreč nova premiera, in sicer Vojak po sili znamenitega francoskega komediografa Georgesa Feydeaua, v režijiškega obdelavi Armanda Puglieseja. To bo tudi letošnja četrta predstava v abonmaju.

Vojaka po sili je Feydeau, ki je po Moliere brez dvoma največji predstavnik francoskega komičnega teatra, napisal leta 1894 in od takrat se delo stalno vrača na repertoar Comedie Francaise in to s takim uspehom, da ob ritmu predstave gledalci z aplavzi večkrat preglasijo igralce. V Trstu bodo to znamenito delo predstavili člani igralske skupine Geppya Gleijeseja. Ob tej priložnosti pa bodo uprizoritev oblikovali še znani italijanski igralci, kot so Arnaldo Foà, Mila Vannucci in Marilù Prati.

primorski
dnevnik
PREDNAROČNINA
ZA
LETO
1989

Celoletna 125.000 lir
Mesečna 16.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 125.000 + 500 lir kolkla velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1989. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 192.000 + 500 lir kolkla.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno male oglase in čestitke.

□ Naročnino lahko poravnate:

— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
— pri raznašalcih časopisa
— preko pošte na t/rn ZTT št. 13512348
— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

V članku Mirka Slosarja o koncertu kitarista Igorja Starca je prišlo do neljube nerodnosti. Organizator ni bil samo združenje CHROMAS, ampak tudi Glasbena matica, ki je s svojim deležem dejansko prispevala k uspešnosti koncerta.

Košarka: pokal prvakov

Prvi poraz Scavolinija

Makabi Scavolini **92 (45) 88 (47)**

MAKABI: Sims 5, Daniel 2, Mercer 10, Lipin 7, Jamchy 20, Magee 29, Barlow 19.

SCAVOLINI: Gracis 8, Magnifico 14, Ferro 8, Daye 28, Drew 19, Zampolini 7, Costa 2, Silvestrin 2.

PM: Makabi 19:26, Scavolini 9:16; 3 TOČKE: Lipin 0:1, Sims 1:1, Jamchy 4:7, Gracis 0:1, Ferro 2:2, Drew 1:4, Zampolini 0:1; ODBITE ŽOGE: Makabi 36, Scavolini 31; PON: Magee (38); GLEDALCEV: približno 10 tisoč.

TEL AVIV — S sinočnjim porazom je Scavolini zgubil nepremagljivost v pokalu prvakov, vendar treba tudi povedati, da je trener Bianchini na tak izid tekme v Tel Avivu tudi računal. Po spodrsljaju v uvodnem srečanju proti Barceloni si namreč Izraelci niso mogli privoščiti novega poraza na domačih tleh in ni bilo težko napovedati, da bodo dali vse od sebe. Tako se je tudi zgodilo, a račun je žal plačal Scavolini, in to ravno v tekmi, v kateri je morda pokazal najboljšo igro v pokalu prvakov doslej. Ekipa iz Pesara tokrat poleg vsega ni mogla še računati na običajni doprinos Coste, ki je bil poškodovan in je dosegel vsega skupaj dve točki. Med domačimi se je izkazala ameriška trojica Magee, Barlow in Mercer, odločilen pa je bil dr-

žavni reprezentant Jamchy, zlasti v drugem polčasu.

Italijani so tekmo dobro začeli, pametno so čakali, da se Izraelci unesejo in so polčas zaključili s košem prednosti. V nadaljevanju pa je Jamchy začel svoj show, zadeval je od vsepovsod (v prvih 20 minutah je dosegel le šest košev). Pri gostih pa se je skromen doprinos Coste začel občutiti, saj se je Magnifico moral truditi za dva in je razumljivo potrosil veliko energij. Bianchini je vrzeli skušal zapolniti s Ferrijem in Zampolinijem, vendar so si domačini priigrali osem točk prednosti (83:75 v 14. minuti), kar jim je tudi zadostovalo za zmago.

REZULTATI 4. KOLA			
Barcelona - Jugoplastika		79:70	
Makabi - Scavolini		92:88	
Aris - CSKA Moskva		89:83	
Limoges - Nashua		107:70	

LESTVICA			
Barcelona	4	4	0
Makabi	4	3	1
Scavolini	4	3	1
Aris	4	2	2
Jugoplastika	4	2	2
Limoges	4	1	3
Nashua	4	1	3
CSKA Moskva	4	0	4

PRIHODNJE KOLO (12. 1.)
CSKA - Makabi, Scavolini - Nashua, Jugoplastika - Aris, Barcelona - Limoges.

Smučarski skoki: turneja Intersport

Danes sklepna tekma

BISHOFSHOFN — Danes se v Bishofshofnu zaključí 37. tradicionalna novoletna turneja Intersport v smučarskih skokih, katere se udeležujejo trenutno najboljši skakalci na svetu. Prvo tekmovanje, ki je bilo na sporedu predzadnji dan starega leta, je osvojil odlični Zah. Nemec Dieter Thoma, na drugem, v Garmischu, pa je na dan novega leta zmagal »leteči Finec« Nykaenen. Na nedavni preizkušnji v Innsbrucku je bil najboljši Šved Bokloev, tako da je očitno, da je tokrat konkurenca zelo izenačena.

Štiri tekme te novoletne turneje veljajo za točkovanje za svetovni pokal, na katerem vodi Thoma, toda le z minimalno prednostjo pred Bokloevom in Nykaenenom. Jugoslovani so žal na tej turneji do sedaj razočarali, saj je Tepeš na trinajestem, Ulaga pa na štirinajstem mestu skupne razpredelnice. Na tej lestvici vodi Vzhodni Nemec Weissflog pred Nykaenenom in Laakkonenom ter Thomo.

Ekipno za svetovni pokal pa vodi odlična Finska, ki pravzaprav nima prave konkurence. Na drugem mestu je z velikim zaostankom skoraj stotih točk ZRN, na tretjem, spet po velikem presledku, sledi Norveška. Avstrija je četrta, Švedska peta, sledi pa ji CSSR. Kaj se je zgodilo z jugoslovansko vrsto, ki je osvojila odlično drugo mesto na zadnjih zimskih olimpijskih igrah? Razblinila se je, saj je sedmo mesto za Ulago, Tepeža, Debelaka in tovariše vsekakor razočaranje.

Rally Pariz-Dakar: po razmeroma lahki 8. etapi

Picco in Ickx obdržala vodstvo

TAHOUA (Niger) — Na 8. etapi rallyja Pariz-Dakar (Agades - Tahoua, 325 km) se je med avtomobilisti uveljavil Finec Ari Vatanen, medtem ko je med motociklisti bil najhitrejši Italijan Alessandro De Petri. Vatanen je prehitel tri svoje ekipe tovariše, Francoza Wambergueja in Belgijca Ickxa, ki pa je ohranil vodstvo na skupni lestvici, ter Francoza Freguelina.

Včerajšnja etapa je bila razmeroma lahka, seveda če jo primerjamo s tistimi po puščavi Tenere. To je med motociklisti izkoristil Francoz Lalay, ki se je vodilnemu na lestvici, Italijanu Piccu, približal na nekaj več kot šest minut.

Medtem so našli dva motocikliste, ki sta se izgubila v puščavi Tenere, to sta Belgijec Richard Goffoy in Francoz Dominique Bauchon.

Danes čaka tekmovalce zadnja etapa v Nigerju, Tahoua - Niamey za skupnih 220 km. Pravijo, da je tudi ta etapa brez večjih težav.

AVTOMOBILISTI

Vrstni red: 1. Vatanen - Berglund (Fin., peugeot 405) 36'28"; 2. Wambergue - Gubhennec (Fr., peugeot 205) po 1'29"; 3. Ickx - Tarin (Bel., peugeot 405) po 1'53".

Skupna lestvica: 1. Ickx 11.36'58; 2. Vatanen po 21'11"; 3. Tambay po 1.49'39"; 4. Tijsterman po 3.49'09"; 5. Sarrazin po 4.39'21".

MOTOCIKLISTI

Vrstni red: 1. De Petri (It., cagiva) 2.31'50"; 2. Morales (Fr., honda) po 1'23"; 3. Lalay (Fr., honda) po 2'01"; 4. Peterhansel (Fr., yamaha) po 3'47"; 5. Orioli (It., cagiva) po 4'48"; 6. Magnaldi (Fr., honda) po 5'10"; 7. Picco (It., yamaha) po 5'21"; 8. Terruzzi (It., cagiva) po 6'00".

Skupna lestvica: 1. Picco 26.38'06"; 2. Lalay po 6'34"; 3. Morales po 1.27'31"; 4. Peterhansel po 1.33'44"; 5. Magnaldi po 1.44'22"; 6. Orioli po 2.10'02".

Mansell prvič poskusil pri Ferrariju

MARANELLO (Modena) — Angleški pilot formule ena Nigel Mansell, ki bo letos pri Ferrariju nadomestil Michelega Alboreta, je včeraj prvič sedel za volan svojega novega vozila. Ob koncu je izjavil, da so prvi vtisi dobri. Nekaj bo treba še izboljšati, je dodal, vendar je potrebno malo, pa bodo enakovredni ostalim.

Smučanje: napet konec tedna v svetovnem pokalu

Danes moški in ženske

Posebej za Primorski dnevnik
JOŽE DEKLEVA

Še dobrih štirinajst dni in tekmovalneje za svetovni pokal v alpskem smučanju na evropskih smučiščih se bo končalo. Bela karavana se bo preselila v ZDA na svetovno prvenstvo, nato pa se bodo boji za točke nadaljevali na ameriških progah, končali pa na Japonskem. "Štirinajst dni v Alpah" pa bo vseeno nadvse pomembnih za končni razplet svetovnega pokala, ki daje že po decembrskem delu nadvse zanimivo podobo.

Ko sem pred začetkom sezone v prispevku za Primorski dnevnik zapisal, da utegnejo Avstrijci prav to zimo slednjič v ekipnem tekmovanju le premagati Švicarje, je bilo v tej domnevi vendarle precej tveganja, sedaj, na začetku januarskega dela tekmovanja za svetovni pokal, pa je nekdanj prva svetovna velesila alpskega smučanja že dokaj bližje skupni zmagi v svetovnem pokalu. Največji dvom je pred začetkom sezone vzbujala zadnja leta nekoliko razbita avstrijska vrsta specialistov za smuk, ki pa je v decembrskem delu svetovnega pokala povsem demantirala nezaupanje. V treh dosedanjih smukih je kar dvakrat zmagal Helmut Hoeflehner, pa tudi drugi Avstrijci so se odlikovali v kraljevski disciplini alpskega smučanja in prispevali lep delež k decembrski bilanci svoje reprezentance. Kadar gre Avstrijcem dobro v smuku, je njihova nacionalna smučarska čast rešena, četudi, denimo, specialisti za tehnične discipline ne zmagujejo. Vendar pa imajo slalomisti in veleslalomisti iz avstrijske ekipe, ki jo vodi bivši trener jugoslovanske reprezentance Filip Gartner, to zimo veliko želez v ognju, številna ekipa ima vrsto kandidatov, ki so sposobni tudi najvišjih zadetkov na tekmah med vrstici. Na te točke Avstrijci trdno računajo, še več pa seveda na izredno udarno žensko reprezentanco, ki bo prav gotovo prispevala velik delež za skupni uspeh.

Že danes in jutri, v Laaxu, kjer so švicarski prireditelji tako rekoč v zadnjem hipu prevzeli prireditve svetovnega pokala iz rok Bavarcev, imajo Avstrijci novo priložnost v dveh smukih. Obeta se novo dejanje velikega dvoboja med Švico in Avstrijo, v katerem imajo domači smukači morda za spoznanje prednosti. Dvoboj bi se moral nadaljevati na nevtralnem terenu v Garmisch-Partenkirchnu, vendar se je

Italijani slabi

LAAX (Švica) — Poskusni spusti pred današnjim moškim smukom so potrdili, da bo razen velikih presenečenj zmagovalni oder domena Švicarjev in Avstrijcev. Še zlasti v formi je Pirmin Zurbriggen, ki je bil predvčerajšnjim dvakrat prvi, včeraj enkrat prvi in enkrat drugi za Avstrijcem Hoeflehnerjem, ki je od dosedanjih treh smukov za svetovni pokal osvojil dva.

Slabo se godi Italijanom, od katerih je le delno lahko zadovoljen samo Mair, vsi ostali pa so daleč za najboljšimi.

Vrstni red zadnjega poskusnega spusta: 1. Hoeflehner (Av.) 1'50"84; 2. Zurbriggen (Švi.) 1'51"35; 3. Heinzer (Švi.) 1'51"78; 4. Wasmeier (ZRN) 1'52"04; 5. Mahrer (Švi.) 1'52"36; 6. Alpiger (Švi.) 1'52"40; 7. Ortlieb (Av.) 1'52"45; 8. Wirnsberger (Av.) 1'52"51; 9. Tauscher (ZRN) in Mair (It.) 1'52"53; 11. Girardelli (Luks.) 1'52"57.

moralo največje bavarsko zimsko središče zaradi pomanjkanja snega odpovedati svojemu svetovnemu pokalu v alpskem smučanju. Kljub pomanjkanju snega so imeli v Garmisch-Partenkirchnu še trohico upanja, da bodo vendarle izvedli vsaj del svojega tekmovalnega sporeda. Zasnežiti bi morali samo spodnji del smučišča, vendar jim je močna stranka zelenih preprečila, da bi ob proggi namestili topove za izdelavo umetnega snega, češ da je to grob poseg v narodo.

Tako se bo moški del svetovnega pokala nadaljeval v Laaxu, ki je sicer pri kandidaturi za tekme na tej ravni že nekajkrat oplel, vendar pa je vedno pripravljen že uspešno vskočil in se proslavljen kot prireditelj velikih tekem. V Laaxu bodo ob dveh smukih izvedli še superveleslalom, v katerem se je tudi že izoblikovala vrsta specialistov, ki prihajajo bodisi iz vrst smukačev ali veleslalomistov. V superveleslalomu računa na visok dobiček tudi lanski kralj slaloma in veleslaloma, Italijan Alberto Tomba, ki je prav z napredkom v superveleslalomu skušal dobiti priložnost v boju za veliki kristalni globus, ki mu je ušel v minuli sezoni. Toda naj je Tomba v superve-

Košarka: v prvenstvu D lige

Neroden poraz Bora Radenske

Bor Radenska že jutri spet v gosteh

Slabih 48 ur po sinočnjem gostovanju bodo Borovi košarkarji znova odšli na pot. Tokrat je na vrsti spopad z moštvom Ormelle, novincem, ki je na zadnjem mestu razpredelnice z dvema točkama zaostanka za borovci. Menimo, da je popolnoma odvečen opis pomembnosti zmage na takem gostovanju v luči doslej neravno briljantnih iger Borove vrste in tudi v perspektivi končne uvrstitve v letošnjem prvenstvu, od katerega ne moremo več pričakovati čudežev in skrajno visokih rezultatov.

Znano je, da bo Radenska spet nastopila z okrnjeno postavo, toda to niti ni tako pomembno. Pomembno je, da se borovci lotijo tega in vseh bodočih tekem z vestnim sprejemanjem svojih svetlih in temnih točk ter da se premagovanje težav in nasprotnikov na igrišču lotevajo skupaj in ne s pobudami posameznikov. To je edina pot, ki vodi k zmagi nocoj, v širšem pogledu pa k dobri končni uvrstitvi. (Cancia)

Prvi profesionalni klub v SZ

MOSKVA — »Dinamo iz Kijeva je državna ustanova, ki pa docela sloni na analizi stroškov«, je povedal Vladimir Bezverkij, predsednik prvega sovjetskega profesionalnega kluba. Pri tem klubu so namreč igralci, trenerji in tehnično osebje v rednem mezdnem razmerju. Poleg tega bodo organizirali nogometno šolo, pri kateri bo sodelovala vrsta znanih osebnosti, med katerimi omenimo Blohina in Mihailičenka, a v načrtu imajo tudi odprtje centra za telesno vzgojo. Denar se steka od prodaje vstopnic, članskih izkaznic, pa tudi raznih loterij in sponsorizacij.

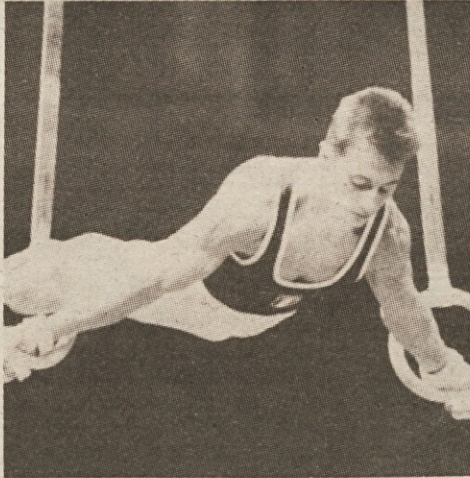
Doslej je samofinanciranje delno uvedlo društvo Dnjepr, prav tako iz Ukrajine, ki pa ne deluje še povsem na profesionalnih osnovah.

Namizni tenis: naši v Rimu

Na 4. mladinskem namiznoteniškem državnem turnirju, ki bo od danes do nedelje v Rimu, se bodo prvega dne pomerili najmlajši v kategoriji mladincev, to je starejši in mlajši pionirji oziroma pionirke. Kras Globtrade bosta zastopali Monika Radovič in Biserka Simoneta, mlajša pionirka Katja Stocca pa bo nastopila z borovko Jadranko Cergol v dvojicah. V mladinski kategoriji bodo Igor in Marjan Milič, Elena Colja in Martina Ravbar poskusili nabirati nove točke. Tudi mladinci bodo nastopili posamezno in v parih.

Rim je predzadnja etapa na poti petih mladinskih preizkušenj, ki prvim osmim posameznikom omogoča nastop na državnem prvenstvu. Na dosedanjih turnirjih sta od krasovcev največ točk osvojili Biserka Simoneta in Martina Ravbar. Ta kapital pa bi morali sedaj v Rimu še povečati, da bi imeli možnost igranja na državnem prvenstvu. Kolikor bodo krasovci ostali v Rimu še v nedeljo, bo to obetaven znak, saj bodo zadnjega dne na sporedu četrtine finala. (J. J.)

Kakovosten vzpon italijanske gimnastike

Šesti je bil v parterju tudi Preti, ki je v finalu nastopil tudi na bradlji.

Za dvema asoma stoji tudi ekipa zelo ambicioznih fantov. Buccì (24. med posamezniki na Ol), Trapella, Sala in Allievi so v Seulu priborili Italiji 8. mesto, ki je predstavljalo napredek v primerjavi s svetovnim prvenstvom l. 1987, ko je bila Italija deseta. Na Ol je prehitela ZRN in ZDA, na letošnjem EP, ki bo v Stuttgartu, pa si Italijani obetajo nov

prodor v bližino vrha. Sovjetska zveza in NDR sta sicer nedosegljivi, v trojki Bolgarija-Madžarska-Romunija pa sta lahko vsaj dve žrtvi garde »azzurrov«.

Znano je, da v gimnastiki zelo veliko velja ime, to pa postane zelo znano samo, če pride do kolajne. Te si Italijani srčno želijo, ker bi dala telovadbi nov zagon in vžgala ambicije številnih mlajših športnikov.

Rezultati z olimpijskih iger, preneseni na evropsko prvenstvo, že postavljajo Pretija na tretje mesto v parterju, na oder pa bi moral priti tudi Chechi po vaji na krogih.

Ne gre spregledati, da gojijo Italijani izredno intenzivne stike tako s SZ kot z Bolgarijo (ritmična gimnastika), zelo dobre pa tudi z NDR in Kubo. Vse te diplomatske vezi bi morale prej ali slej dati svoje sadove.

Ženska vrsta nima za seboj tradicije moških, ki so bili velesila pred 20 in več leti. Napredek je tu težji tudi zato, ker ni še povsem jasne izbire med »športno« in ritmično gimnastiko. Sil seveda ni izredno veliko, napajati pa morajo dva tabora. Načrti so v obeh zelo resni, prej ali slej pa bo moralo verjetno priti do politične odločitve glede prednosti ene ali druge. Ritmična ima nekoliko večji odziv pri bazi, bolje pa so pripravljeni trenerji športne. V kratkem času bi se morala v bližino samega vrha povzpeti mlada Tržacanka Roberta Kirchmayr.

Na sliki (il Ginnasta): Juri Chechi med težko fazo vaje na krogih.

BRUNO KRIŽMAN

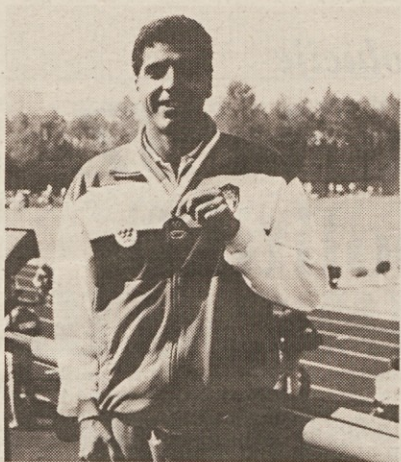
Pogovor s športnikom - invalidom Alessandrom Kurisom

»Vsi prizadeti so lahko športniki!«

Zdrav duh v zdravem telesu: kolikokrat smo slišali ali uporabili ta izrek, ne da bi pomislili, da je nepopoln, saj je lahko zdrav duh tudi v telesu, ki ni popolno in zdravo telo je nemalokrat povezano s prizadetim duhom. Med nami živijo številni invalidi, ki so to postali zaradi nesreč ali zato, ker je bila narava z njimi neradodarna. Veliko se jih ukvarja s športom in v pripravi vlagajo prav toliko truda in navdušenja kot njihovi normalni kolegi; srečujejo se na deželnih in državnih tekmovanjih in najboljše med njimi sodelujejo tudi na olimpijskih igrah. O njihovem naporu, delu in rezultatih izvemmo zelo malo, največkrat niti ne vemo za njihov obstoj. Alessandra Kurisa, ki smo ga spoznali oktobra meseca, preden je odpotoval v Seul na olimpijske igre športnikov-invalidov, kjer je osvojil bronasto medaljo za svoj nastop v pentatlonu, smo povabili na razgovor in ga najprej vprašali zakaj je po njegovem mnenju tako malo zanimanja za njihov obstoj.

»Za to stanje je več razlogov in težko bom našel besede, s katerimi bi točno orisal stanje. O našem delu se zelo malo poroča, naše tekme se malo ali nič ne reklamizirajo, ljudje pa se nam neradi približajo tudi zato, ker jim naše nepopolne podobe vzbujajo nekakršen strah, morda tudi zato, ker se zavedajo, da se vsakdo lahko ponesreči, da vsakdo lahko ima nepopolnega otroka. V Italiji, in ne samo tu, je svet prizadetih še zelo emarginiran, kar velja tudi za nas športnike in tako so stadioni ali telovadnice med našim izvajanjem prazne. Ker najboljše poznam italijansko stvarnost, lahko povem, da je organizacija našega delovanja šele na začetku. CONI nas je uradno priznal kot pravnoomočno športno združenje komaj letos in to je velik korak naprej. Poleg njihove podpore pa nujno potrebujemo tudi podporo tiska in vseh sredstev javnega obveščanja, ker smatramo, da je pravilno obveščanje nujno potrebno za razvoj našega delovanja, ki ni važno samo v športnem pogledu, temveč tudi v družbeno-človeških odnosih, saj se invalidi športniki vedno bolj uveljavljajo na delovnem mestu in v družini. Do danes je vse slonelo na slučajnosti. Sam sem izgubil celih 10 let športnega delovanja, ker nisem vedel za obstoj združenja AN-SHAF.«

Naš razgovor je seveda namenjen vsem našim čitateljem - ljubiteljem športa, predvsem pa onim, ki bi želeli delovati v vaših vrstah ali vsaj spoznati vaše združenje. Kako in kdaj naj se obrnejo na vas?

»To je zelo preprosto. Naš sedež je v Ul. Imbriani 7 in telefonska številka je 761204. Težje poškodovani bo seveda najprej opravil rehabilitacijsko terapijo, ki je nujno potrebna; če se bo potem obrnil na nas, mu bodo strokovnjaki svetovali disciplino, ki mu bo najbolj odgovarjala. Kot primer bi navedel paraplegike, ki jim najbolj odgovarja plavanje. Čeprav ne razpolagamo z natančnimi podatki vemo, da jih je v našem mestu kar veliko, naše združenje pa nima niti toliko vpisanih, da bi ustanovilo skupino plavalcev. Ali ni škoda, da ostaja toliko ljudi oddaljenih morda ne samo od športa, ampak tudi od ljudi? Športno udejstvovanje nam omogoča tudi boljše kvaliteto življenja. Prav zaradi tega smo vesel vsakega novega člana in zelo hvaležni smo vsem, ki javnost obveščajo o našem delovanju.«

Gotovo ni bilo lahko doseči take rezultate, ki so ti omogočili sodelovanje na olimpiadi. Bi nam prosim povedali, kako si dosegel te rezultate in ali si tekmoval s športniki, ki so imeli enako pripravo, oziroma če so razmere v drugih državah drugačne od italijanskih.

»Ponoviti moram, da je pri nas še vedno skoraj vse odvisno od osebne volje in iznajdljivosti, čeprav se stanje počasi izboljšuje. Pri šestnajstih letih sem bil dober športnik, potem sem zaradi poškodbe z motorčkom izgubil spodnji del noge s stopalom in občutek sem imel, da je vsega konec, ker ne bom mogel več teči, tekmovali, skakati. Po desetih letih sem slučajno izvedel za obstoj združenja AN-SHAF in se pred petimi leti vključil v to

združenje. S pomočjo trenerja, ki so mi ga dodelili, sem začel trenirati v raznih disciplinah, pred dvema letoma sem začel tudi teči, ker sem dobil boljše proste. V poletnih mesecih s trenerjem delava na odprtem, pozimi pa sam vadim po trenerjevih nasvetih v občinski telovadnici z drugimi kolegi, ker pa sem želel doseči še boljše uspehe, vadim tudi v privatni telovadnici na lastne stroške. Treniram približno 3 ure dnevno in to je vse.

V Seulu je tekmovalo 65 držav in večina teh držav je v delovanju s prizadetimi športniki na začetku. Posebno to velja za vzhodne države, tako je npr. Sovjetska zveza prvič nastopila na olimpijskih igrah in sicer s slepimi tekmovalci.«

In kaj ti je pomenila zmaga v Seulu? »V Seul sem odpotoval vznemirjen, ponosen in z voljo po zmagi. Iz Seula sem se vrnil srečen in obogaten; srečen, ker sem v izredno močni konkurenci dosegel tretje mesto v pentatlonu, kar ni bilo lahko tudi zato, ker sem se nekaj dni pred tekmovalni lahko ponesrečil. Obogaten pa sem se vrnil z doživetji humane razsežnosti. Navdušenje, sprejem in navijanje Korejcev so bili taki, da jih težko opišem. Velik olimpijski stadion je bil nabito poln ob otvoritvi in zaključku olimpiade. Stadioni in drugi objekti so bili zelo dobro obiskani med vsemi tekmovalci in ljudje so nas ogovarjali tudi v skromni angleščini in nas prosili za avtograme, brez posebne pietet. Posebno so me presenetili otroci in mladi od šestega leta naprej, ki so polnili stadione in se nad nami navduševali. Pozabili smo na občutke, ki jih imamo doma, ko se sami med seboj navdušujemo nad našimi rezultati, ko nas obdajata praznina in tišina. In prav človečnost Seula ne bom nikoli pozabil.«

Alessandro Kuris lep, visok možki z navidez komaj opazno prizadetostjo, je govoril v imenu 50 tržaških prizadetih športnikov. Govoril je o njihovi vztrajnosti, o notranji moči, o njihovi borbenosti. Opisal nam je seuleske igre, na katerih so nastopili in tekmovali slepi, tetraplegiki, paraplegiki, paralizirani in mladi, ki so ostali brez rok ali nog in brez obojega; tekmovali so tudi psihično prizadeti. Z Alessandrom smo se tudi pogovarjali o njihovi želji, da bi pomagali vse večjemu številu prizadetih, saj je to njihov cilj. Če bosta Kurisova bronasta kolajna in srebrna kolajna Tržačanke Rite Pieri pripomogli, da bomo boljše spoznali športnike - invalide, bo njihov trud bogato poplačan.

Razgovor zapisala
ODINEJA ČUPIN

Košarka: v promocijski ligi

Vse naše ekipe na tujem

Postopno prehajanje iz starega v novo leto je dokončno mimo in v tekmovalnih arenah bodo spet stekla srečanja v raznih panogah. Protagonisti bodo tudi tisti, ki niso v žarišču pozornosti sredstev javnega obveščanja. Pokrajinsko promocijsko košarkarsko prvenstvo je doslej potekalo s precejšnjimi okrnitvami in zaostale tekme bo pač treba nadoknaditi čez dva tedna, ko bo na vrsti prekinitvev med prvim in drugim delom lige.

Kot znano, se naši ligaši v tej konkurenci doslej niso ravno proslavili: splošno je ob dokaj povprečnih igrah Kontovelovih članov, ki so se le prerinili do zgornje polovice lestvice, se kričeče postavlja v nasprotje doslej povsem negativna bera moštev Brega in Cicibone, ki morata že odslej temeljito poskrbeti, da se izogneta izpadu.

V noveletnem debiju bodo vsi naši predstavniki zaposleni na tujem. Kontovcem se obeta relativno lahek plen proti poprečni postavi Ferroviaria, vsaj tako bi moralo biti po vseh pravih logikah in glede na dejansko razmerje moči na terenu. Popolnoma drugače pa bo za košarkarje Cicibone, ki se bodo spoprijeli z Libertasom. Sancinovi fantje so sicer povsem enakovredni Tržačanom, vendar so v mnogih tekmah klonili pred nasprotnikom v končnici in to predvsem zaradi navihnih napak. Upati je, da bodo odslej igrali bolj zrelo. Proti Scogliettu bo Breg, ki se ga drži neverjetna smola, spet nastopil močno okrnjen. Na zadnjem treningu pred počitnicami je Čok lahko končno računal na vse igralce, ki so okrevali od poškodb. "Čarovnica" pa je Brežanom spet zamotala štrne: Corbatti in Maver sta zbolela za gripo, Kovačič pa je utrpel poškodbo kolena, tako da se bodo Brežani spet predstavili na igrišču z nepopolno postavo. (Cancia)

šport na primorskem - šport na primorskem

KOPER — Nogometno javnost na Obali je presenetila vest, da je podal ostavko trener rumeno-modrih Milan Miklavič, ki za 6 mesecev prevzema vadbno avstrijskega drugoligaša Alpine Donawitz, ki se bori za obstanek v ligi. »Miklavičeva poteza nas je vse presenetila, sedaj moramo dobro premisliti in hitro ukrepati. Vse bo znano že ta teden. Drugača ta trenutke ne morem reči,« nam je povedal vršilec dolžnosti NK Koper Karlo Emeršič. Miklavič pa, s katerim smo govorili po telefonu pravi, da se za takšno potezo prav gotovo ne bi odločil, če bi se Koper v tem prvenstvu boril za prvo mesto ali za obstanek.

Tako se v teh šestih mesecih praktično Koprni ne more nič zgoditi in zato zelo dobrih pogojev v Avstriji nism mogli odbiti. V Avstriji ostanem le šest mesecev, potem se vrnem in če bodo v Kopru tudi klub organizacijsko utrdili, obdržali sedanjega igralnega kadera, potem lahko v naslednji sezoni startamo na prvo mesto. Nakupi novih igralcev Koprni namreč niso potrebni, saj ima dovolj kakovostnih domačih igralcev,« nam je med drugim povedal Miklavič, ki je upravi Koprta tudi predlagal, da za čas šestih mesecev

prevzame mesto trenerja dr. Zdenko Verdenik, ki kot zadržuje Miklavič dobro ve, kaj in kako je Miklavič delal, ki ima iste poglede na nogomet in ker je z nasveti pomagal in spremljal igro Kopra ter igro rumeno-modrih dobro pozna.

Kako se bodo odločili v Kopru, je sedaj vprašanje, na katerega odgovor čaka nogometna Obala. (J. Kreft)

mladinska odbojka

UNDER 15 ŽENSKÉ

OLYMPIA - VILLESSE 0:2
(0:15, 1:15)

OLYMPIA: Carrara, Corsi, Pintar, Zotti, Bevilacqua, De Biasi, Princi, Bratina.

Ekipi iz Vileša je bilo potrebnih dobrih štirideset minut, da je strla odpor goriške Olympie v krstnem nastopu prvenstva under 15. Domačinke so zaigrale precej negotovo in opravile vrsto napak, tako v obrambi kot v napadu. V prvem setu so Goričanke zaigrale sorazmeroma zadovoljivo, povsem pa so popustile v drugem nizu, ko so zbrale le 1 točko. (M. Carrara)

danes igra za vas - danes igra za vas

Gianfranco Orlando

totocalcio

Ascoli - Verona	1
Cesena - Milan	X 2
Como - Pisa	X
Fiorentina - Lazio	1
Inter - Bologna	1
Lecce - Pescara	1 X
Roma - Juventus	1 X 2
Sampdoria - Atalanta	1
Torino - Napoli	1 X 2
Bari - Ancona	1
Sambenedetti - Piacenza	1
Monopoli - Campobasso	1 X
Cecina - Pro Vercelli	1 X

Gianfranco Orlando (letnik 1949) je med tržaškimi, pa tudi zamejskimi športniki zelo znana osebnost. V šolskih letih se je bavil s plavanjem in vaterpolom, leta 1974 pa je diplomiral v medicini. Štiri leta kasneje je postal športni zdravnik in je diplomiral še v akupunkturi, s katero se seveda uspešno bavi še sedaj. Bil je zdravnik italijanske ženske odbojkarke reprezentance, sedaj pa je zdravnik cele vrste ekip, med katerimi sta tudi Bor in Sloga. Prejšnji teden je Sergij Štoka zadel 9 izidov.

konjske dirke - konjske dirke

V Rimu ima v sk. 1 Dadero dobre možnosti za uspeh. V sk. 2 je Fiona Galla odlična, v sk. X pa nam precej ugaja Erving FC, ki ima za sabo nekaj dobrih rezultatov.

Na drugi rimski dirki lahko poskusimo bazo v sk. X, ki ima v Free di Jesolo odličnega konja, v sk. 1 pa je Educ di Alba pokazal velik napredek, v sk. 2 pa bi lahko Ebinger pripravil veliko presenečenje, čeprav bo startal v drugi vrsti.

V Bologni je vsaka napoved težavna, mi pa poskusimo s Florido Jet (sk. 2), ki ima dober start in lahko na začetku takoj povede. V sk. X moramo paziti na Erz di Jesolo, v sk. 1 pa se je Fre-mura izkazal za hitrega, predvsem pa je v izredni formi.

V Firencah je v sk. 1 dober Elm AF, v sk. X se je Ermellino na zadnjih dirkah vedno izkazal, v sk. 2 pa moramo paziti na Duty LG, ki je tu verjetno v slabši kategoriji.

V Trstu bo tudi tokrat dirka zelo zanimiva. Giasone jet (sk. 1) je veliki favoriti, v sk. 2 nam ugaja Doors, v sk. X pa bi omenili Frog Bi, ki ima dober izhodišni položaj.

V Pizi (galop) je v sk. 1 Anona Belle odlični ter vsekakor najboljši konj na tej dirki. V sk. X je v formi Shannon Cottage, v sk. 2 pa lahko presenetijo Miss Dinny.

Dirka tris

Naši favoriti: Crovlier (9), Don Lurio (14) in Evelrose (15). Dodatek za sistemiste: Collector's Work (19), Festival bar (16) in Dryfon (18).

totip

1. — prvi	1
2. — drugi	X 2
3. — prvi	X
4. — drugi	1 2
5. — prvi	2
6. — drugi	X 1
7. — prvi	1 2
8. — drugi	X 2
9. — prvi	1
10. — drugi	X 2
11. — prvi	1
12. — drugi	2 X

obvestila

SPDT

obvešča, da bo zaradi pomanjkanja snega v nedeljo, 8. januarja, odpadel izlet in tečaj in Ravasclettu.

ŠD BREG

organizira smučarske izlete 15., 22. in 29. 1. ter 12. 2. 1989 v Sappado. Vpisovanje v telovadnici v Dolini v ponedeljek, 9., in torek, 10. januarja, od 20. do 21. ure.

SK DEVIN

obvešča, da je zaradi pomanjkanja snega odpovedan smučarski izlet v nedeljo, 8. t. m.

SK BRDINA

priredi smučarski izlet na Monte Elmo - Sesto v nedeljo, 15. t. m. Vpis na sedežu v torek in četrtek od 19. do 21. ure v Proseški ul. 131 na Opčinah. Vsi ljubitelji smučanja so vabljeni!

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Davor Zupančič: Zamejski alpinizem ima svetlo bodočnost

Novo leto je vedno čas obračunov, razmisleka in kovanja načrtov. Tudi zamejski alpinisti niso pri tem izjeme, da pa bi zvedeli kaj se kuha v »domačem alpinističnem loncu« smo se obrnili do načelnika Alpinističnega odseka pri Slovenskem planinskem društvu v Trstu Davorja Zupančiča. Slednji je eden od duhovnih vodij zamejskih alpinistov ter mentor cele generacije naših mladih plezalcev, poleg tega pa eden naših najboljših in najbolj vztrajnih alpinistov. Prav zato smo pogovor o zamejskem alpinizmu začeli s predstavitvijo tistega, ki ta alpinizem najbolj primerno predstavlja. Prvo vprašanje je tako bilo pravzaprav nujno...

Davor, najprej se predstavi kot alpinist in kot vsestranski alpinistični delavec in organizator.

No, imam 29 let, z alpinizmom pa se aktivno bavim ob leta 1980. Od takrat sem v gorah opravil preko 120 vzponov, vendar pa pri teh ne štejem tistih smeri, ki sem jih preplezal na nižjih kotah, kot npr. v Paklenici, Ospu, Črnem kalu, Glinščici in drugje. Za sabo imam tudi nekaj prvenstvenih smeri, najraje pa se spominjam plezanja na Matterhorn, Tour Ronde, Breithorn in Petit Capucin v Zahodnih Alpah, plezam pa predvsem v Dolomitih in Julijcih. Udeležil sem se tudi štirih izvenevropskih odprav. Leta 1982 sem se odpravil v Afriko, na Mount Kenjo, leta 1985 sem se udeležil do sedaj edine zamejske himalajske odprave na Južno Anapurno, istega leta sem se podal na zamejsko-koprsko odpravo na Tauruse v Turčiji, naslednjega leta pa sem še plezal v mitični dolini Yosemite v Kaliforniji.

Leta 1982 sem bil med soustanovitelji alpinističnega odseka pri SPDT, dalj časa sem nato bil njegov podnačelnik, sedaj pa sem načelnik. Po-

leg tega že tri leta vodim alpinistično šolo in sem torej pri tem odseku (žal) nekaj factotum, saj pri nas sedaj primanjkuje predvsem organizacijskih kadrov.«

Pozabil si omeniti svojo publicistično dejavnost...

»Začel sem pravzaprav poleti leta 1985, ko sem v Primorskem dnevniku objavil podlistek z naslovom "Sanje in bogovi", v katerem sem opisal odpravo SPDT na Južno Anapurno. Kasneje sem večkrat pisal o alpinizmu v našem dnevniku in drugje, poleg tega pa sem sodeloval tudi na Radiu Trst A s ciklusom oddaj, od katerih bi omenil Zgodovino alpinizma in pregled svetovne planinske literature.«

Kdo so tvoji alpinistični vzorniki in katere mu alpinizmu se najraje posvečaš?

»Moji vzorniki so pač "klasični": omenil bi predvsem Paula Preussa, Hermanna Buhla, Walterja Bonattija in Reinholda Messnerja. Prav slednji mi je s svojimi knjigami posredoval največ "alpinistične ideologije".

Sicer sem za "klasični" alpinizem v gorah, za tisti torej, kjer mora človek priti le do svoje zgornje meje zmognosti in sposobnosti in se ne podajati preko nje s pomočjo tehničnih pripomočkov, kot so lahko lestvice, v zadnjem času pa predvsem "spiti". Najbolj naraven alpinizem je namreč tisti v stenah, kjer je človek sam s seboj in si mora pomagati po lastnih močeh. Sem namreč proti, da bi tudi smeri v gorah opremljali, kot se to dela v alpinističnih vrtcih za športne plezalce, kjer so klini praktični vsak meter. To po mojem nikakor ni etično.«

Kakšna pa je tvoja ideologija v alpinizmu? Ali drugače povedano, postavil ti bom vpraša-

nje, katerega se otepajo vsi plezalci. Kaj je zate alpinizem?

»Mislim, da je to zmes športa in raziskovanja neodkritega sveta, temu pa bi še dodal druge moralne vrline kot iskanje mejnega stanja nevarnosti in tveganja, kar vsekakor spada v filozofijo alpinizma. Sicer pa je težko v nekaj besedah opisati tako širok etično-moralni pojem kot je plezanje.«

Bodočnost "klasičnega" alpinizma je prav gotovo vezana z razcvetom športnega plezanja...

»Res je. Sam sem nekoliko zaskrbljen zaradi bodočnosti plezanja v stenah. Vse več mladih se namreč odloča za športno plezanje, ki ima malo skupnega s "pravim" alpinizmom. Tu ni emocije spoznavanja neznanega sveta, tu ni tveganja in nevarnosti, tu ne odloča v utrinku sekunde, tu ni važen boj s samim seboj itd. Nič nimam proti športnemu plezanju, vendar v tem primeru govoriva že o nekem drugem "športu".«

Ko smo že pri načrtih, kakšna je bodočnost zamejskega alpinizma?

»Vsekakor sem optimist, saj imamo v odseku kakih dvajset aktivnih plezalcev, predvsem pa imamo kvalitetno in navdušeno mlado generacijo ter vrsto res kvalitetnih posameznikov. Bodočnost je torej svetla...«

Tudi po tvoji zašlugi, saj si predvsem ti vzgajal to zadnjo generacijo naših plezalcev. Ob zaključku bi te še vprašal o tvojih načrtih.

»Vsekakor bom z alpinizmom nadaljeval. Še se bom podal v gore na "klasične" plezalske ture, udeleževal pa se bom tudi izvenevropskih odprav. Himalaja mi je namreč ostala v srcu...«

Razgovor zapisal
DUŠAN JELINCIC

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir, v SFRJ številka 1.200,- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000,- din, trimesečno 85.000,- din, letno 320.000,- din, upokojeanci mesečno 25.000,- din, trimesečno 65.000,- din, polletno 120.000,- din, letno 240.000,- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

6. januarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Na Kubi so se zaključile proslave ob 30-letnici revolucije

Fidel Castro je zmerno kritičen do SZ ostro pa je ocenil ameriško politiko

HAVANA — Proslave ob 30-letnici kubanske revolucije je predsednik Fidel Castro zaključil s triurnim govorom, ki ga je poslušalo kakih 5 tisoč gostov. Castro je v govoru prvič javno priznal, da obstajajo zmerne protislovja med Kubo in Sovjetsko zvezo, poudaril pa je, da novi val sovjetske politike ne povzroča trenja med obema državama. Gorbačovovo mirovno politiko pa je Castro zelo pozitivno ocenil in dodal, da jo Kuba odločno podpira. Kubanski predsednik pa je ob tej priložnosti pozval obe velesili, naj pojasnita, kako pojmujeta tako zaželeni mir in sožitje med narodi. »Imperializem bi namreč lahko ta pojem obdržal zase v smislu, da bi se mirovna politika lahko nanašala samo na odnose med velesilama, ki bi si tako lahko pridržali pravico, da z majhnimi državami ravna kot se jima zljubi,« je opozoril Castro. Svoje trditve je podprl z nedavnimi grožnjami ZDA Libiji in Washingtonu očital, da ne more in ne sme odločati o tem, katera država lahko izdeluje in uporablja kemično orožje, saj sploh ne obstajajo mednarodna pravila, ki bi urejala ta izredno kočljiv

problem. Omenil je tudi, da imajo prav ZDA največje tovarne tega smrtonosnega »alternativnega« orožja in da je torej njihovo zadržanje na račun tujih tovrstnih industrij popolnoma nedosledno. Napada na libijska lovca v Sredozemlju pa Castro ni omenil, kljub temu pa so bile njegove ocene washingtonski politiki tako ostre, da je predstavnik ZDA John Taylor zapustil dvorano.

Svetovno časopisje je pred dnevi z velikim poudarkom poročalo o nekaterih pomanjkljivostih uvodnega Castrovega govora, ki ga je imel, ko je uradno odprl proslavljanje 30. obletnice revolucije. Tedaj je namreč načrtno obšel odnose med Kubo in Sovjetsko zvezo in Združenimi državami, to vrzel pa je zapolnil prav na zaključni slavnosti. Potem ko je obširno orisal kubanski položaj pred letom 1959, se je Castro želel javno zahvaliti SZ in vsem socialističnim državam, ki so pripomogle k politični in gospodarski rasti Kube. Z velikim poudarkom pa je govoril tudi o državah tretjega sveta, ki so se udeležile doslej največje kubanske sejemske razstave Expocuba. Na sliki (telefot AP): Fidel Castro na govorniškem odru zaključuje proslave ob 30-letnici revolucije.

Obtoženi zaradi smrti delavcev

GENOVA — Po desetletni preiskavi je sodnik Alberto Zingale uradno obtožil Plinia in Seleno Stoppani, lastnika kemijske tovarne za predelavo kromo, zaradi smrti 11 delavcev, ki so v razdobju desetih let umrli zaradi raka na pljučih, posledica strupenih hlapov na delovnem mestu. Poleg obeh Stoppanijev so obtožili tudi celo vrsto direktorjev podjetja. Sodnik je bil mnenja, da je neizpodbitno dokazana vzročna zveza med boleznijo in kromovimi hlapovi.

Prisilno brezposelni?

TURIN — Turinska občina je pred časom vzela v službo za določen čas kakih šestdeset smetarjev. Po pogodbi bi jim morali zagotoviti prevoz iz slatičnic, kjer so se preoblačili, do delovnega mesta. Kljub temu pa, da so bili avtobusi tu, nihče od te šestdeseterice ni še vzel metle v roko. Občina jim je namreč dala samo rokavice, delovni kombinezon, krajši jopič in dežni plašč, manjka težji jopič, do katerega imajo pravico. Da bi si kdo prinesel volneno majico z doma, ni še nihče pomislil, raje sedijo na gorkem...

Znanstveniki v ZDA o armenskem potresu

WASHINGTON — Ameriški seizmologi, ki so bili v Armeniji neposredno po katastrofalnem potresu 7. decembra lani, so prepričani, da bo končno število žrtev, čeprav so do sedaj potegnili izpod ruševin samo 24 do 25 tisoč trupel, mnogo, mnogo višje. Dokončni obračun naj bi se sukal tam med 70 in 80 tisoč smrtnih žrtev. O potresu so govorili na simpoziju, ki so ga organizirali s sodelovanjem sovjetske akademije znanosti, na njem pa so izrazili mnenje, da je visoko število mrtvih treba pripisati predvsem slabemu materialu, s katerim so bile zidane hiše.

Za razliko od potresov v Mehiki, San Salvadorju in v drugi krajih, kjer so bili sunki sicer močnejši, je bilo razmerje v Armeniji 3-4 mrtve na vsakega ranjenca, medtem ko je ponavadi to razmerje prav obratno. Znanstveniki ugotavljajo, da gre te neznanske razsežnosti pripisati predvsem dejstvu, da so večino porušeni hiš zgradili v šestdesetih letih, pri tem pa so močno varčevali z železom in jeklom: železobetonski stebri so bili zelo šibki, ker je bilo treba spoštovati sklepe raznih petletk, ki so predvidevale toliko in toliko novih stanovanj, slednja pa so se pod potresnimi sunki sesula kot gradovi iz kart.

Tudi podatki o številu prebivalstva, ki so bili stari že kakih deset let, so krivi, da je število žrtev, ki so jih predvidele sovjetske oblasti, relativno nizko. Niso namreč upoštevale dejstva, da se je zadnje mesece v Spitak in Leninakan naselilo kakih 100 tisoč Armencev iz bližnjega Azerbajdžana.

Kljub frontalnim motnjam megla kraljuje nad vso Padsko nižino

RIM — Prva hladna fronta je oplazila severno Italijo, ne da bi bistveno vplivala na vreme, saj megla še vedno nemočno kraljuje nad skoraj vso Padsko nižino. Danes pričakujejo novo hladno fronto, ki bo prešla Italijo nekoliko južneje, a tudi ta ne bo razpihala megle. Meteorologi namreč predvidevajo megleno in deževno vreme nad Padsko nižino, marsikje bo dež pomešan s snegom, ker so v nižinah izredno nizke temperature. V Alpah bo lahko snežilo, padavine pa ne bodo izrazitejše, ker se fronta pomika po polju visokega zračnega pritiska. Že jutri se bo ponovno izboljšalo, dolgoročna napoved pa predvideva za prvo polovico prihodnjega tedna suho vreme z meglo in nizkimi temperaturami.

Nič čudnega torej, da se iz dneva v dan nadaljujejo nevšečnosti v cestnem in letalskem prometu. Včeraj so morali za nekaj ur zapreti večino severnoitalijanskih letališč. Najhuje je bilo v Venetu in v Emiliji-Romagni. Na raznih odsekih avtoceste Bologna-Ferrara je bila vidljivost le 15 metrov. V Benški laguni je bila vidljivost 30 metrov, tako da je megla ohromila ves pomorski promet z izjemo krajevnih motornih ladij, ki s pomočjo radarjev plujejo med Benetkami in Lidom.

Poleg megle pa povzroča največ težav na cestnem omrežju poledica. Zaradi izredno nizkih temperatur, v Veroni so namerili -9, v Benetkah pa -4 stopinje Celzija, megla sproti zmrzuje, tako da na cestiščih nastaja plast ledu, drevesa in polje pa prekrivata slana in ivje.

Slana in ivje sta pobelila tudi Lombardijo, ki jo še vedno prekriva gosta megla (Telefoto AP)

Pred konferenco v Anconi o evtrofizaciji Jadrana

ANCONA — V nedeljo, 8. januarja, bo v Anconi mednarodna konferenca o Jadranu »Verdeadriatico«, ki jo organizira zveza list zelenih in parlamentarna skupina zelenih. Na njej bodo proučili vprašanje evtrofizacije Jadrana z vseh zornih kotov in skušali nakazati ukrepe, da bi ta pojav odpravili ali vsaj zmanjšali.

Prvotno bi morala to konferenco organizirati italijanska vlada, a jo je iz še nepojasnjenih razlogov odložila za nedoločen čas. Da pa bi bila vsa zadeva za vlado do skrajnosti nerodna, so zeleni poskrbeli, da bodo na sedanjí konferenci isti poročevalci, kot jih je določila vlada. Prav tako so zeleni provokativno povabili na svojo konferenco ministra za okolje Ruffola in ministra za kmetijstvo Mannina. Glede ministra za okolje zeleni navajajo, da so ga v vladi preglasovali, ker bi si dežele rade »pod mizo« same delile »torto vladnih nakazil za sanacijo Jadrana«. Če so torej do Ruffola zeleni v precejšnji meri spravljeni, ker mu le očitajo, da se ni uveljavil, so glede Mannina bolj polemični. V Anconi bi ga radi imeli, da bi ga vprašali, ali bo po sistematičnem zastupljenju pitnih voda s pesticidi kljub opozorilom ministra za zdravstvo Donat Cattina poskrbel tudi za povečanje uporabe umetnih gnojil, ki skupaj s svinjerejo dajo svoj nesporni doprinos k evtrofizaciji Jadrana. Ob takih napovedih je torej malo verjetno, da se bo Mannino podal v Ancono.

Jugoslovansko prebivalstvo se vedno bolj stara

BEOGRAD — Povprečni Jugoslovani živi vse dlje, vendar pa je novorojenčkov iz leta v leto manj. Jugoslovani se (v povprečju) torej starajo. To dokazujejo podatki zveznega zavoda za statistiko. Indeks staranja v začetku tega desetletja (36,6) se je v primerjavi s prejšnjim desetletjem povečal za 2,2 odstotka.

V primerjavi s 50. leti, ko je stopnja rodnosti znašala 30,3, se je danes prepolovila. V Sloveniji in ožji Srbiji se rodi najmanj otrok (11,5 do

14,2 na tisoč prebivalcev). Povprečje zvišuje Kosovo (29,1), kjer je obnem največja demografska eksplozija v Evropi.

Jugoslavija pa bi imela več naraščaja, če stopnja smrtnosti dojenčkov ne bi bila tako visoka (24,5), celo najvišja v Evropi. Za to sta »zaslužna« Kosovo (51,8) in Makedonija (44,7). Slovenija in Vojvodina sta se približali ravni najrazvitejših držav z okoli 11 umrlih otrok na tisoč rojenih. (dd)

Morilca premierke Indire Gandhi bodo danes usmrtili z obešenjem

Sorodnika na smrt obsojenih Sikhov pred zaporom v New Delhiju (Telefoto AP)

NEW DELHI — Danes bodo v nekem zaporu v indijskem glavnem mestu obesili dva Sikha, ki sta bila obsojena, da sta 31. oktobra 1984 izvedla atentat na indijsko premierko Indiro Gandhi. Satwant Singh in Kehar Singh sta do zadnjega zagovarjala le obrobno udeležbo pri atentatu, za kar naj bi imela tudi dokaze. Tudi njuna odvetnika se ne strinjata z dokončno obsodbo in sta večkrat zaman zahtevala, da bi smrtno kazen spremenili v dosmrtno ječo.

Proces je za številne indijske sodnike prava farsa, sproti pa prihajajo na dan nepravilnosti, ki naj bi jih zagrešila sodna komisija, ki jo je imenoval predsednik Vankataraman. Kehar Singh je med procesom namreč večkrat ponovil, da pozna imena pravih zločincev in sikhovskih voditeljev, ki so atentat naročili. Njegovo pričevanje je menda bilo dovolj verodostojno, tako da je bil predsednik primoran sestaviti posebno komisijo, ki je malo pred dokončno obsodbo uvedla novo preiskavo. Njena vsebina pa je ostala tajna. Za današnjo izvršitev smrtno obsodbe so vojaške oblasti v Pandžabu in vzdolž mejne črte z Indijo odredile stanje vojne pripravljenosti. Tiskovne agencije pa medtem poročajo, da so nekateri ugledni indijski funkcionarji in književniki naslovili na predsednika Vankataramana poziv za pomilostitev obeh obsojencev.